

Rakentaja

Numero 1 • Perjantai 11.1.2013

MP2 Itella Oyj

**Valokuvauskilpailun
voittajat ratkesivat,
työmarkkinoilla
sekavampaa** sivut 18–21 ja 6–7

Tupo

Tuure Kilpeläinen löysi maailmanmusiikin yllättävästä paikasta: Suomesta. Olisiko suomalaisella slaavikaiholla puolestaan innostuneita kuulijoita Senegalissa?

Missä on maailmanmusiikin kotimaa?

Jukka Nissinen, teksti
Kimmo Brandt, kuvat

Tuure Kilpeläinen ja Kaihon Karavaani -orkesteri on osannut tehdä jotain oikein. Yhtyeen ensimmäinen *Valon pisaroita* -levy kuului vuonna 2010 ihan mukavasti radiosoitossa. Suosio on kasvanut tasaisesti ja syyskuun lopulla ilmestynyt kolmas pitkäsoitto *Afrikan tähti* nousi jo albumimyyntilistan kaksoiseksi.

Kilpeläisellä ei ole pelimannihommissa menynyt aina kultalevyn myynnin tahtiin.

– Ensimmäinen soololevyäni taisi myydä 1 200 kappaletta. Seuraava myi 900 ja kolmas 800. Kotikellarissa tein murheellisia biisejä ja ajattelin, että teen seuraavaksi akustisen balladilevyn, jota myydään 200 kappaletta, Kilpeläinen muistelee.

Suomessa oli silloin vielä vahva anglosaksinen laulaja-lauluntekijä-muoti päällä. Tähän äänitemassaan Kilpeläisenkin kappaleet katosivat.

– Kyllästyin siihen. En kerta kaikkiaan jak-

sanut enää yhtään valittavaa singer-songwriteriä. Miksi olisi pitänyt olla Suomen versio jostakin? Läksin hakemaan sitä, mikä olisi itselleni luontevinta, Kilpeläinen huomauttaa.

Kilpeläistä oli kiinnostanut aina 1980-luvun lopulta lähtien maailmanmusiikki ja sitä sivuavat katujen herrasmiehet tyyliin *Les Nègresses Vertes* ja *Pogues*. Kiinnostus maailmanmusiikkiin tuotti yllättävän lopputuloksen. Suomalainen kaiho oli hyvin läheistä sukua portugalilaiselle fadolle tai meksikolaiselle kansanmusiikille.

– Kaihon fiilis ei ole meidän yksityisomaisuuttamme, se on tunnistettavissa ympäri maailmaa, Kilpeläinen muistuttaa.

Slaavikaihohoisat tunnelmat lähtivät ensin liikkeelle sivuprojektina, mutta sitten Kilpeläiselle valkeni, että tätähän sitä on koko ajan etsitty.

Klubilla syntyi orkesteri

Kaihon Karavaani -orkesteri rupesi fiksaantumaaan kasaan ensimmäisen levynrustaamisen ja helsinkiläisen Sir Eino -baarin klubi-iltojen kautta.

– Iron Maidenista lähtien kaikki hyvä hommat lähtevät pyörimään klubista eteenpäin. Bändillä tulee soitettua säännöllisesti ja siinä punnitaan heti yleisön edessä toimiiko homma, Kilpeläinen kiteyttää.

Orkesteri onkin hitsautunut hyvin yhteen, osittain juuri keikkailun ansiosta. Bändiin on myös löytynyt sopivalla tavalla toisiaan täydentäviä muusikoita.

– Kun on menty soittamaan jonnekin Plangaaloihin, missä on housebändi, niin se taika jotenkin katoaa, vaikka olisi kuinka hyvät soittajat hommissa.

– Meidän orkesterimme ekstrapallo on **Riikosen Arska**, joka soittaa perkussioita. Ideana on, että rumpali **Haapaniemen Sampo** soittaa todella staattisesti. Hän on tehnyt siitä taiteenlajin, pysyy ruodussa ja soittaa todella vähän. Sen päälle sitten taiteilija Riikonen pääsee vapaasti hullumaan ja tekemään rytmisiä punoksia, Kilpeläinen kiittää palikanheilutusosaston yhteispeliä.

Myös muut bändin jäsenet, koskettimia soittava haitaristi **Jiri Kuronen**, basisti **Jarno T.**

Tuure Kilpeläisen mielestä Kaihon karavaanin vahvuus on orkesterin kyky muuttua jatkuvasti.

– Musiikkia soitetaan aina ihmisille ja uskon, että elävän musiikin merkitys kasvaa tulevaisuudessa, Tuure Kilpeläinen kiittää levymyynnin jakeluongelmat.

Karjalainen sekä kitaristi **Rocka Merilahti** ovat pitkän linjan muusikoita. Orkesteri on suomalaisittain harvinaisen iso. Kilpeläinen uskoo, että Kaihon karavaani kestää hyvin pitkäkin keikkailua.

– Tällä porukalla on mahdollisuus siihen, että samojen keikkapaikkojen kiertäminen ei kypsytä niin paljon. Musiikki pääsee hyvin virtamaan ja muuttamaan muotoaan. Kun musiikki saa uutta kulmaa, niin sitä jaksaa soittaa ja mennä eteenpäin.

Välillä leffamusiikkia

Kilpeläinen ennustaa, että Kaihon karavaani menee nykyisillä eväillä eteenpäin vielä pari vuotta. Sen jälkeen on täysin auki, mihin suuntaan bändi lähtee muuttamaan.

Toinen tekijä, joka auttaa jaksamaan, on uudenlaiset soittomestarat.

– Meidät on lyöty johonkin iskelmälaatikkoon, mikä on avannut meille eksoottisia keikkapaikkoja kuten kesäiset tanssilavat.

Toisenlaista haastetta on tarjonnut myös **Mika Kaurismäen** *Tie pohjoiseen* -elokuvan musiikki, jota Kaihon karavaani oli tekemässä.

– Metodina oli, että soitetaan pohjoiskorealaista autotallirokkia, mutta se vähän meni semmoiseen **Tarantinoon**. Teimme koko elokuvan taustamusiikin. Instrumentaali oli tosi hauskaa, se oli täydellinen irtiotto. Minäkin pääsin soittamaan sähkökitaraa, Kilpeläinen on tyytyväinen roolinvaihdoksiin elokuvaprojektissa.

Senegaliin kiertueelle?

Tuure Kilpeläinen on huomannut suomalaisessa musiikkikulttuurissa piirteen, joka vähättelee omia mahdollisuuksiaan.

Kuka Tuure Kilpeläinen?

- Soitto- ja lauluhommat pärähtivät käyntiin teini-iässä Kouvolassa 1980-luvun lopulla.
- Ensimmäiset Kilpeläisen omat levytyt kappaleet löytyvät **Luksus**-yhtyeen albumilta vuodelta 1999.
- Levyttänyt kolme sooloalbumia.
- Ollut tekemässä **Robotti Vipusen** kovalevy 1–2 -lastenmusiikkilevyjä.
- **Tuure Kilpeläinen** ja **Kaihon karavaani** -yhtye on tehnyt kolme levyä, jokainen on myynyt vähintään kultalevyn verran.
- Kilpeläinen on tehnyt kappaleita muille artisteille, muun muassa **Jonna Terromaalle**, **Vuokko Hovatalle**, **Anna Puulle**, **Vesa-Matti Loirille**, **Jorma Kääriäiselle**, **Kari Tapiolle** ja **Johanna Kurkelalle**.

– On hassua, että täältä matkustetaan Kuubaan katsomaan sitä, kuinka joku bändi soittaa nurkassa ja jengi tanssii, se on tosi makeeta ja eksoottista. Mutta sitten täällä sama tilanne onkin tosi noloa ja hiihtoliittoa.

Kilpeläisellä onkin projekti, joka saattaa sinkauttaa Kaihon karavaanarit Senegaliin.

– Olemme kuunnelleet senegalilaisista **Baobab**-orkesteria ja treenanneet sen biisejä. Haaveena on tehdä kimppalevy. Tällaista musiikkilista Kuuba–Afrikka-akselia on jo maailmalla haettu, nyt voisi kokeilla pystysuuntaista Siperia–Afrikka-akselia.

– Trendiäkyisemmät ovat tanssineet paritansseja jo Flow-festareillakin, Tuure Kilpeläinen kommentoi rientorintaman muutoksia.

Lisää kierrätysbetonia!

Viime vuonna Suomessa käytettiin miljoona tonnia kierrätysbetonia. Murskattu betoni meni lähinnä tieurien pohjustukseen ja tonttimaan kantavuuden parantamiseen.

Betonimurskeen kierrätysaste on Suomessa maailman korkeimpia. Suomea enemmän kierrätysbetonia käytetään Alankomaissa ja Saksassa.

Nyt olisi hyvä hetki pistää kierrätysbetonin tonnimäärät ihan toisille miljoonaluvuille. Suomessa on reilut puoli miljoonaa vuosina 1960–70 rakennettua lähiökämpää tullut teknisen käyttöikänsä loppusuoralle. Monessa tapauksessa paras vaihtoehto olisi lykätä aniittia alakerran alle, sen veran työlästä tahtoo olla vanhan elementtitalon remontoiminen.

En usko, että kukaan jää erityisemmin kaipaamaan 1970-luvun kerrostalokomistuksia. Tällä kertaa voisimme ulkoistaa betonielementtikerrostalojen suojelun vaikkapa Itä-Euroopan maille.

Yksi suuri este kierrätysbetonin tuotannon lisäämiselle on suomalainen omistusasuminen. Moni parhaat päivänsä nähneistä elementtitaloasunnoista on yksityisessä omistuksessa ja kukapa haluaisi moukaroida omaisuutensa maan tasalle. Asunnonomistajaa saattaisi ruveta purkutyöt kiinnostamaan, jos samalle tontille luvattaisiin lisää rakennusoikeutta. Samalla saataisiin tiivistettyä yhdyskuntarakennetta, mikä nostaisi monen muun ympäristöä säästävän hankkeen kannattavuutta.

Kaikissa lähiöissä ei tällainen peli vetele, Suomessakin on rakennettu lähiöitä vääriin paikkoihin. Asukkaita niihin ei saada houkutelua minkäänlaisella tikkarilla. Kerrostaloa ei tarvitse pitkään pitää tyhjillään, sillä rapautuminen lähtee nopeasti liikkeelle. Silloinkin purkumies on paras vieras tontin maisemoinnin kannalta.

Samaan aikaan Suomessa olisi tarvetta myös muovi- ja metalliputkien kierrätykselle. LVI-infraa pitäisi kunnostaa 300 miljoonan euron arvosta vuosittain. Jäämme joka vuosi lähes 200 miljoonalla jälkeen korjaustarpeesta.

Mer returbetong!

Ifjol användes en miljon ton returbetong i Finland. Den krossade betongen användes främst som botten för slitspår i vägar eller för att förbättra lutningen på tomter.

Den finländska återvinningen av betongkross hör till de högsta i världen. Bara Nederländerna och Tyskland använder mer returbetong.

Nu vore det rätt ögonblick att höja mängderna returbetong till helt andra miljonmängder. Det finns i Finland drygt en halv miljon förortslor byggda på 1960-70-talen som är på upploppet för sin tekniska brukstid. I många fall vore det bästa alternativet att placera anit under bottenvåningen, så pass arbetsamt är det att renovera ett gammalt elementhus.

Jag tror inte att alltför många längtar efter höghusskönheterna från 1970-talet. Denna gång kunde vi utlokalisera skyddandet av husen i betongelement till t.ex. de östeuropeiska länderna.

Ett stort hinder för att öka användningen av returbetong är att finländarna bor i ägarbostäder. Många av bostäderna i de elementhus som sett sina bästa dagar är privatägda och vem vill nu att ens egendom jämnas med marken? Bostadsägarna kunde bli intresserade av rivning om det lovas mer byggrätt på samma tomt. Samtidigt skulle samhällena bli tätare, vilket ökar lönsamheten för många andra miljösparande projekt.

Det här går inte för sig i alla förstäder, också Finland har byggt förorter på fel ställen. Det går inte att få folk till dem med några som helst lockbeten. Ett höghus behöver inte stå tomt länge innan ett snabbt förfall sätter in. Också då är en rivningskarl det bästa alternativet med tanke på återställningen av tomtens.

Samtidigt finns det i Finland också ett behov att återvinna plast- och metallrör. VVS-infran borde renoveras för 300 miljoner euro per år. Renoveringsbehovet släpar årligen efter med 200 miljoner euro.

Jukka Nissinen

jukka.nissinen@rakennusliitto.fi

Rakentaja

Tyhjästä ei nyhjystä

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö on varmasti vilpittön, kun haluaa pudottaa liksaansa. Yli kuusikymppinen mies, jolle viran takia likimain kaikki on ilmaista, pärjää hyvin 126 000 euron vuosipalkalla. Presidentin palkastahan ei mene edes veroa.

Moni pärjää vähemmälläkin. Suurin osa suomalaisista tienaa huonosti tai erittäin huonosti. Puhumattakaan niistä, jotka ovat jääneet työttömäksi tai muuten ilman omaa syytään työelämän ulkopuolelle ja elävät tulonsiirtojen varassa.

Uskomaton on valtiovallan ja elinkeinoelämän virallinen oppi, että palkkojen alentaminen luo hyvinvointia ja kilpailukykyä. Maailman kilpailukykyisimpien kansojen pitäisi silloin löytyä Saharan eteläpuoleisesta Afrikasta ja Intiasta.

Television luontodokumentissa näytettiin, kuinka eteläisessä Afrikassa miehet paimensivat lehmiä munasillaan ja särpimik-

seen imivät kantturoista verta. Pomolla oli sentään vaurauden merkiksi nuhuinen t-paita päällä, vaikkei housuja tälläkään.

Intiassa nälkäpalkkaiset teepiantaasin työntekijät polttivat äskettäin pomonsa ja tämän vaimon. Myöhemmin ilmeni, että jokunen työntekijä oli jopa pistänyt jäännöksiä poskeensa. Toisaalla uutisissa hehkutettiin Englantilaisien loistoautojen kuten Rolls-Roycen tuotannon elpymistä, koska niitä tilataan into pinkona mm. Intiaan.

Suomessa ja koko maailmassa omistajien pääomatulot kasvavat suhteettoman paljon nopeammin kuin työtä tekevien palkkatulot. Jos tulonjaon oikeudenmukaisuuteen halutaan vaikuttaa, ei kai palkkoja pidä enää laskea.

Palkkatason vaikutus työllisyyteen ja kilpailukykyyn on muutenkin monitahoinen juttu. Paperikoneita suljetaan, vaikka paperimiehet tekisivät töitä talukoilla. Suomalaiset telakat käyttävät surutta ulkomaista halpa-

työvoimaa. Laivtilausta ei kuitenkaan saatu, koska ranskalaiset tekevät veronmaksajien rahoilla pitemmän pätkän paattia ilmaiseksi.

Kehä kolmosen eteläpuoleinen sijainti voi nostaa uuden kerrostalokämpän hinnan kolminkertaiseksi. On turha väittää, että asiaan vaikuttaa työntekijöiden palkkataso. Rakentajien tienestit eivät päätä huimaa edes pääkaupunkiseudulla.

Hyvät ay-toverit. Tehkää niitä yhteiskuntasopimuksianne. Mutta älkää hakshtako palkanalennuspuheisiin. Jo nykyiset alle inflaation olevat palkankorotukset tarkoittavat selkokielellä työtä tekevien köyhdyttämistä. Ei näin voi loputtomiin jatkaa.

Kyösti Suokas
II puheenjohtaja

Miltä maailma näytti rakentajan vinkkelistä 50 vuotta sitten?

Ulkomailla

3. tammikuuta 32 siperialaista haki Yhdysvaltain Moskovan suurlähetystöstä turvapaikkaa uskonnollisen vainon takia. Heidät luovutettiin Neuvostoliiton viranomaisille.

5. tammikuuta Kiina syytti **Nikita Hruštšovia** yrityksestä palauttaa kapitalismi Neuvostoliittoon.

13. tammikuuta armeijan vallankaappaus Togossa. Presidentti **Sylvanus Olympio** murhattiin.

14. tammikuuta rotuerottelua kannattavasta **George Wallace** tuli Alabaman kuvernööri.

21. tammikuuta YK:n joukot valtasivat Kattangan presidentin **Moise Tshomben** viimeisen tukikohdan.

22. tammikuuta **Charles de Gaulle** ja **Konrad Adenauer** allekirjoittivat Ranskan ja Saksan liittotasavallan välisen Élysée-sopimuksen.

24. tammikuuta Kreikan 22-vuotias kruununprinssi **Konstantin** ja Tanskan 16-vuotias prinsessa **Anne-Marie** kihlautuivat.

26. tammikuuta Neuvostoliitto ilmoitti, että ydinsukellusvene oli käynyt pohjoisnavalla.

29. tammikuuta Ranskan presidentti **Charles de Gaulle** esti vetolla Britannian pääsyn Euroopan talousyhteisöön.

Kotimaassa

1. tammikuuta rahuudistus Suomessa, yksi uusi markka vastasi sen jälkeen sataa entistä markkaa. Valkeakoskesta tuli kaupunki ja Espoosta kaupala.

9. tammikuuta kymmenen ihmistä sai surmansa Typpi Oy:n räjähdysturmassa Oulussa.

9. tammikuuta Neuvostoliitto ja Iso-Britannia hyväksyivät Suomen Pariisin rauhansopimuksessa esittämän tulkinnan, jonka mukaan Suomi saa hankkia ohjuksia puolustuskäyttöön.

21. tammikuuta liikennelakko Helsingissä.

23. tammikuuta rakennusalan lakko alkoi Helsingissä, Espoossa, Kauniaisissa ja Seitakorvan voimalaitostyömaalla. Merimiesunioni aloitti kaikkia jäänmurtajia ja muita valtion aluksia koskevan lakon.

28. tammikuuta Crichton Vulcanin Turun telakan kaikki hitsaajat lomautettiin heidän kieltäytyttyä tulemast töihin.

31. tammikuuta alkoi pankki- ja vakuutusalan lakko.

Julkaisija
Rakennusliitto ry

Päätoimittaja
Jukka Nissinen

Toimittaja/toimitussihteeri
Johanna Hellsten
Heikki Korhonen

Taitto
Aste Helsinki Oy

Tiedottaja
Eeva Pulkkinen

Toimituksen sihteeri
Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
Siltasaarenkatu 4, Helsinki
Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
Puhelin, vaihde 020 774 003
Fax 020 774 3061

Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
Mika Mainos Oy
s-posti: info@mikamainos.fi
netti: www.mikamainos.fi
Puhelin (02) 235 1371

Tilauhinta
12 kk 30 €

Painopaikka
Sanomapaino Oy, Forssa

Seuraava numero ilmestyy 8.2.2013

Tähän numeroon tarkoitettun materiaalin on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **perjantaina 25.1.**

2013

Numero	Aineistopäivä	Ilmestyy
2	25.01.	08.02.
3	22.02.	08.03.
4	to 28.03.	12.04.
5	26.04.	10.05.
6	24.05.	14.06.
7	28.06.	12.07.
8	26.07.	09.08.
9	30.08.	13.09.
10	27.09.	11.10.
11	25.10.	08.11.
12	29.11.	13.12.

Osastojen, ilmoittajien ja avustajien kannattaa huomioida, että viimeinen lehden aineiston toimituspäivä on kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä.

Ilmoituksia ei oteta puhelimitse!

Osastojen kokous- ja tapahtumailmoitukset toimitetaan osoitteella:
ilmoitukset@rakennusliitto.fi tai
Rakentaja-lehti/ilmoitukset
PL 307, 00531 Helsinki
Osasto ilmoitusten hinta 1 €/mm.

Työnantajaleirin kovat puheet palkkojen alennuksista ja eläkeiän nostosta vetivät oululaiset rakentajat vakaviksi. Harva rakentaja kykenee keikkumaan rakennuksilla 78-vuotiaaksi, kuten Vattin ylijohtaja Juhana Vartiainen esitti.

Hurmahenkisillä eläke- ja talouspuheilla pelotellaan kansaa nöyräksi

Matti Harjuniemen mukaan kiista koulutuspäivistä pieni, suurempia-kin ongelmia olisi ratkottavana.

Seppo Korhonen, teksti ja kuvat

Viime vuoden puolella alkaneilla puheilla palkanalennuksista ja eläkeiän nostosta pelotellaan palkansaajia siihen malliin, että edessä hämmöttää miinusmerkkinen tuporatkaisu.

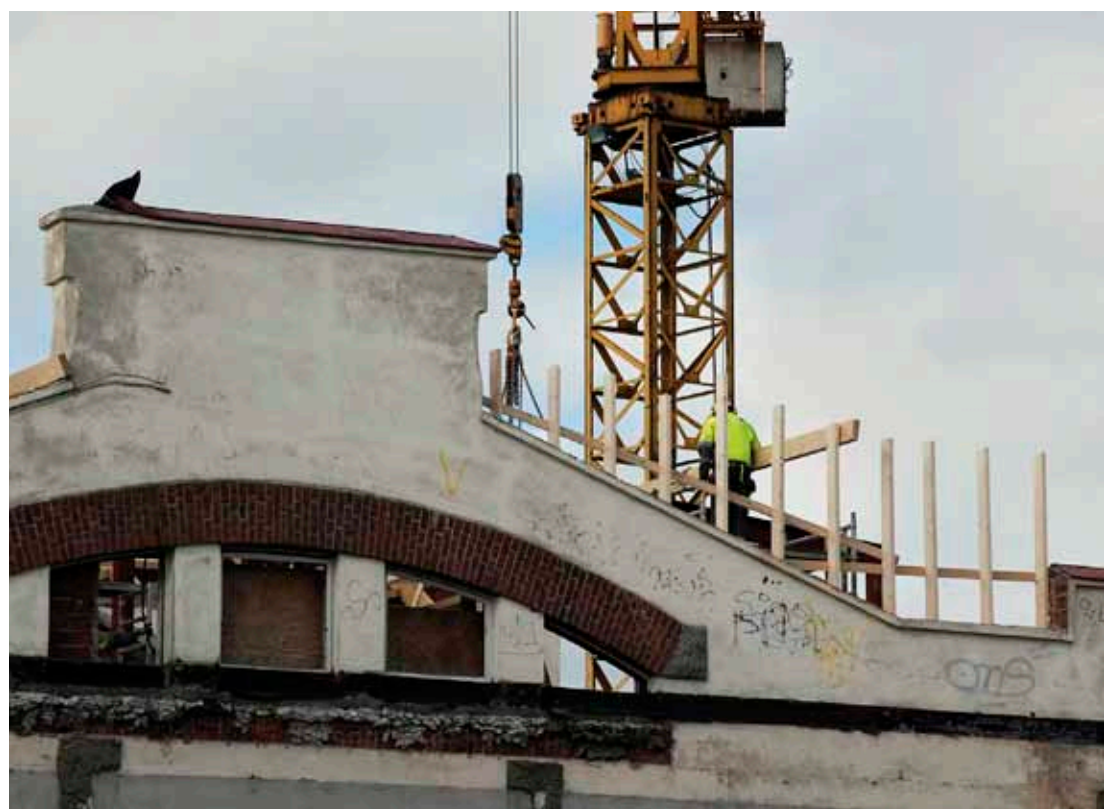
– Kun tarpeeksi paljon tolkutetaan, että menee heikosti, niin tupoahan tässä rakennetaan, toteaa Rakennusliiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemi** joulun alla pidetyssä luottamusmiesten tilaisuudessa Oulussa.

Näiden asioiden rinnalla kiista kolmen päivän koulutuspäivistä on Harjuniemen mielestä ongelmista pienin. Koulutuksesta riitely ei ole mitään kovien puheiden rinnalla.

Työnantajapuoli ja kokoomus yrittävät pelotella nälällä ja kepillä niin että he saavuttavat tavoitteensa: palkkoja ei tarvitse korottaa, vaan niitä voitaisiin mieluummin laskea.

Lopputuloksena on sitten se, että työtä etsivät ihmiset ovat valmiita lähes mihin tahansa.

– Ihmiset hakevat epätoivon vimalla työtä ja tarjoavat työvoimaansa hinnalla millä hyvänsä, Harjuniemi sanoi.

Jos EK:n vaatimukset palkkojen alennuksista toteutuvat, se tietää kylmää kyytiä. Käytännössä palkat ovat nyt jo laskeneet inflaation vuoksi.

Kolmen päivän koulutuskiista on työelämän murheista pienin. Siihen ei Rakennusliiton puheenjohtajan Matti Harjuniemen mielestä kannata nyt tuhlaa ruutia. – Siitähän ei ole sovittu työehtosopimuksissa, hän muistutti.

Vaarallista keskustelua

Harjuniemi nosti hurmahenkisistä puheista esiin Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen Vattin ylijohtaja **Juhani Vartiainen**, joka esitti palkkojen yleiskorotuksista luopumista ja ikääntyvien ihmisten palkkojen laskemista.

EK:n työmarkkinajohtajaksi valittu työnantajapuolen pitkän linjan konkari **Lasse Laatonen** antoi tulitukea vaatimalla iäkkäiden palkkojen laskemista vastineeksi työpanoksen keventämisestä.

Elinkeinoministerin tehtävistä sujuvasti EK:n toimitusjohtajaksi siirtynyt **Jyri Häkämies** (kok.) puolestaan esitti kaksi tuntia lisää viikoittaiseen työaikaan perustelemalla tätä yritysten kilpailukyvyyn parantamisella.

Lasse Laatonen ennusti vielä vahvana näkemysensä, että eläkeikä nousee 65 vuoteen pian eli viimeistään 2015 eduskuntavaalien jälkeen.

Tämäkään ei Laatusen mielestä riitä, vaan eläkeikää nostetaan vieläkin enemmän. Työaika-päiväunia ottava Vattin ylijohtaja Vartiainen oli sitä mieltä, että nyt 25-vuotias työntekijä voisi jäädä eläkepäiville jopa 78-vuotiaana. Ylijoh-taja itse aikoi vedellä työpaikallaan päikkäreitä aina 70-vuotiaaksi.

Harjuniemen mukaan puheet voisi ottaa vaikka hauskoina vitseinä, mutta niitä ne eivät suinkaan ole.

– Nämä ovat kovia ja vaarallisia keskustelua. Jos nyt puhutaan eläkeiän nostosta ilman turvaavia eläkejärjestelyjä, tämä on palkansaajan kannalta helvetin paha asia, Harjuniemi huomautti.

”Järki voittaa”

Eläkepuheista ovat suuttuneet muutkin kuin rakennusalan työntekijät, Harjuniemi muistutti.

– Palomiehet ovat nostaneet eläkepuheista

metakan, poliisitkin ovat valittaneet samasta asiasta. Meillä rakennusmiehilläkin on sama oikeus.

Harjuniemi muistutti viime keväänä keskustajärjestöjen tekemästä sopimuksesta, jonka mukaan eläkepolitiikka arvioidaan myöhemmin. Työmarkkinaosapuolet sopivat, että eläkejärjestelmän uudistamiseksi aloitetaan neuvottelut niin, että uusi järjestelmä voitaisiin ottaa käyttöön vuoden 2017 alusta.

– Ei tässä nyt tarvitse tehdä päätöksiä. Luulen, että järki voittaa ja ymmärretään, että meillä on suhteellisen hyvä järjestelmä olemassa, Harjuniemi ennusti.

Hänen havaintojensa mukaan järkeä löytyy, kovista puheista huolimatta, myös vastapuolelta. Harjuniemi otti esimerkiksi EK:n hallituksen uuden puheenjohtajan **Ilpo Kokkilan**.

Kokkilan mukaan kyse on kokonaisuudesta eli nuortenkin on päästävä työelämään. Samaa puhui SAK:n puheenjohtaja **Lauri Lylykin**, jonka mielestä tärkeintä on saada 250 000 työttömälle työtä.

– Sillä tavalla tämä olisi kondiksessa, Harjuniemi sanoi.

Julkisuudessa Kokkila tosin säesti Lasse Laatusen ja hoputti eläkeikärajan korottamista parilla vuodella nopeasti. Kokkilan mielestä palkkojakin pitäisi mieluummin alentaa kuin nostaa.

– Tosiasiassa palkat ovat laskeneet jo nyt, kun inflaatio on kovempaa ja verotkin hakkaavat, Harjuniemi muistutti.

Koulutuspäivistä ei kannata kiistellä

Matti Harjuniemi kertoi seuranneensa viime aikoina kolmen päivän koulutusosoikeudesta käytyä kähmää sekavin tuntein. Koulutuspäivät sisällytettiin lokakuussa 2011 raamisopimukseen,

TEE KORJAUS KALENTERIISI!

Postissa liitolta saamasi 2013 kalenterin viikko 17 on mennyt painossa sekaisin.

Oikeat päivät ovat:

maanantai	22.4.
tiistai	23.4.
keskiviikko	24.4.
torstai	25.4.
perjantai	26.4.

Pahoittelemme painossa syntynyttä virhettä.

Työehtoasioiden

palvelunumero on myös virheellinen, oikea numero on **020 690 232**

mutta sen jälkeen työnantajapuoli on ollut sitä mieltä, ettei tämä käykään.

Sittemmin asiaa on vatvottu edestakaisin, eikä valmista ole tullut. Harjuniemi ei näe asiaa niin tärkeänä, että siitä kannattaisi tehdä elämää suurempi kysymys.

– Kolmen päivän koulutus on pieni asia isompien asioiden rinnalla. Meillä on ongelmina lyhyet työsuhteet, harmaa talous, epäterve kilpailu, työterveydenhuolto, hän luetteli.

Harjuniemi muistutti, että asiasta ei ole sovittu työehtosopimuksissa. Asiaa ratkoi alivaltiosihtööri **Martti Hetemäen** johtama työryhmä, joka oli erimielinen.

– Jos koulutuspäivät olisivat Rakennusliiton tessissä ja työnantaja sanoisi, etteivät ne toteudu, hakisimme siitä työnantajalle sakon työtuomioistuimesta, Harjuniemi sanoi.

– Ei mokomaa asiaa kannata jäädä murehtimaan, Harjuniemi sanoi ja oli sitä mieltä, että koulutuskiistaan voitaisiin palata vuonna 2013, kun tessit ovat auki.

– Sitten voitaisiin katsoa, kenen berberissä hihat kestävät, Harjuniemi sanoi.

Vuokratyövoiman käyttö on helppoa

Vuokratyövoiman käyttö herätti palaverissa keskustelua, jossa todettiin että sen käyttäminen on tehty työnantajille erittäin helpoksi muun muassa Oulun seudulla.

– Vastapuoli on saanut kaiken, ei voi enää helpompaa olla, Harjuniemi totesi.

Nollasopimukset vuokratyössä ovat yleistyneet vauhdilla. Niiden avulla työnantaja välttää irtisanomissuojaan, lomautuksiin ja yt-neuvotteluihin liittyvät velvoitteet.

Nollasopimukset ovat käytössä esimerkiksi VMP:llä. Vuokratyöntekijöihin sovelletaan nollasopparia eli 0–160 tuntia kuukaudessa.

– Kaverilla on kännykkä koko ajan auki, jos tulee soitto töihin. Sitten kun puhelu tulee ja hän sanoo, ettei pääse, hänellä olisi nyt muuta, siitä rätkähtää karenssi, Harjuniemi kuvaili menoa.

Vuokratyövoimaa käyttää muun muassa SRV, jonka eräältä päälliköltä Harjuniemi oli kuullut kuvaavan kommentin.

– Hän kertoi, että jos SRV:llä olisi vain omia miehiä, heitä olisi 4 000, mutta nyt omia on 900, jossa ovat mukana myös toimihenkilöt, Harjuniemi kertoi.

Lupasihteeri Jaana Keränen Raahen kaupungin teknisestä palvelukeskuksesta Pekkatorin pienoismallin ääressä. Vuoden 1810 asemakaavassa syntynyt tori on Helsingin Senaatintorin ohella parhaiten säilynyt 1800-luvun aukio.

”Laskelmat eivät ole ikinä pitäneet paikkaansa”

Raahen seudulla jaksetaan uskoa ydinvoiman tuloon, vaikka voimala maksaa jo maltaita.

Seppo Korhonen, teksti ja kuvat

Raahen seudulla jaksetaan edelleen uskoa, että kyllä se sinne nousee. Ydinvoimalaahan tässä tarkoitetaan eli väki uskoo, että Fennovoiman myllyä aletaan rakentaa Pyhäjoelle, jos ei nyt heti niin sitten ainakin tuonnempana.

Fennovoiman tulo alueelle on kokenut muutaman takaiskun. Maanrakennustöiden aloitus lykääntyi vuoteen 2014, sitten saksalainen E.on ilmoitti viime vuoden lokakuussa vetäytyvänsä koko puuhasta ja lopulta Lappeenrannan tekninen yliopisto laski, että neitseelliselle paikalle rakennettava ydinvoimala maksaa 8,6 miljardia euroa eikä 4–5 miljardia, kuten Fennovoima alun perin kertoi.

– Laskelmat eivät ikinä pidä paikkaansa, eiväthän ne pitäneet Hornetienkaan kohdalla, pyhäjoki-

nen Rakennuskolmion kirvesmies **Risto Pietilä** hymähtää.

Uusien laskelmien pelätään johtavan siihen, että ydinvoimalaa ei Pyhäjoen Hanhikivelle rakenneta. Raahen kaupungin johtava rakennustarkastaja ja Raahen Energian hallituksen puheenjohtaja **Harry Sanaksenaho** ei ajatusta sulata.

– Fennovoiman kaatuminen on erittäin epätodennäköistä, koska tällaisia saumoja ei länsimaisissa yhteiskunnissa ole viljalti, Sanaksenaho sanoo.

Hän uskoo, että E.onin tilalle löytyy jatkaja. Rahoitus voi järjestyä Sanaksenahon mukaan esim. Toshibaalta, joka on ehdolla laitettoimittajaksi. Toinen kandidaatti on ranskalainen Areva.

– Jos Toshiba valitaan, on todennäköistä, että ydinvoimalalle tulee muitakin japanilaisia rahoittajia, Sanaksenaho ennustaa.

”Jarruttaa rakentamista”

Sanaksenahon mielestä E.onin vetäytyminen on saanut spekulatiot liikkeelle.

– Niitä ruokkivat ydinvoiman vastustajat, sillä heidän kannattaa käyttää tilanne hyväkseen, hän sanoo.

Raahelaisen rakennusliike Rakennuskolmion kirvesmiehet pohtivat ydinvoimalan kohtaloa kaupungin hiihtomajan saneeraustyömaalla joulun alla. He arvelevat, että uusi tilanne lisää epävarmuutta.

– Se saattaa jarruttaa kaikkea rakentamista Raahen seudulla, Risto Pietilä sanoo.

Pietilän työtoveri, Rakennusliiton Raahen osasto 222:n puheenjohtaja **Reino Honka** epäilee, että ydinvoimalan uusien hinta-arvio, 8,6 miljardia euroa, ei ole välttämättä sekään lopullinen.

– Paljonhan siihen on jo satsattu, hän toteaa.

Kaikesta huolimatta miehet toivovat, että ydinvoimala rakennettaisiin.

– Sillä olisi tällä alueella suuri työllistävä vaikutus, he sanovat.

”Varasuunnitelma puuttuu”

Pyhäjoella asuva kirvesmies **Marko Hämäläinen** kertoo, että kunta on

satsannut paljon rahaa ydinvoimalan valmistelutöihin. Pyhäjoelle on muun muassa kaavoitettu runsaasti teollisuustontteja.

– Kunnalla ei ole kuitenkaan varasuunnitelmaa, jos Fennovoima kaatuu, Hämäläinen sanoo.

– Pyhäjoki joutuu sitten myymään metsänsä pois ja liittymään Kalajokeen, kun ei enää sen jälkeen kehtaa liittyä Raahen, Pyhäjoen Parhalahdella asuva Risto Pietilä naurahtaa.

Myös asumiseen kunta joutuu satsamaan, sillä ydinvoimalan rakentajille tarvitaan asuntoja. Heitä varten suunnitellaan 1000 asukkaan kylää myllyn kupeeseen.

Tähän mennessä Pyhäjoelle on rakennettu uusia asuntoja vähän. Lupatilastojen mukaan vuosina 2007–2011 on myönnetty hieman yli 70 uutta rakennuslupaa. Suurin osa on pientaloja. Yhtään uutta kerrostaloa ei ole rakennettu.

Marko Hämäläisen mukaan Pyhäjoelta löytyy useita vanhoja, 1970–80-luvuilla rakennettuja asuntoja.

– Niille ei ole tehty mitään, hän kertoo.

Raahessa siivutettu ja uutta kaavoitettu

Sen sijaan Raahessa on tehty vanhojen asuntojen remontteja ja kerrostalojakin on siivutettu. Kummatissa 1970-luvulla valmistuneista taloista on silpaistu kerroksia pois ja rakennettu aurinkopaneeleihin ja tuulimyllyin varustettuja torneja.

Raahessa on laskettu, että ydinvoimalan vuoksi kaupunkiin pitäisi saada viitisensataa uutta asuntoa. Kaavoitusta onkin tehty urakalla.

– Uusia kaavoja ja isojakin on vireillä, kuten Pyhtilänkankaan asemakaava entisen Pattijoen kunnan alueella, lupasihteeri Jaana Keränen Raahen kaupungin teknisestä palvelukeskuksesta kertoo.

Pyhtilänkankaalle tulee asuntoja 580–890 asukkaalle riippuen siitä, rakennetaanko alue tiiviisti tai väljästi.

– Kylmäniemen alueen kaava toisi 655 asuntoa 1 130 asukkaalle, Keränen kertoo.

Vanhan puu-Raahen vieressä olevalle Pitkänkarin alueelle on tulossa 130–140 asuntoa.

Isojen tulo hämmästytti

Ydinvoimalan tulo sai taannoin suuret valtakunnalliset rakennusliikkeet kiinnostumaan Raahesta. Kirkolle tulivat YIT ja Lemminkäinen, jotka rakentavat keskustaan asuntoja täyttää päätä.

Lemminkäisellä oli viime vuoden lopulla menossa kahden luhtitalon rakennustyöt keskustan kupeessa olevassa Kanavarannassa. YIT rakentaa kaupunginrantaan kerrostaloa, joka valmistuu kesäkuussa.

Raahen ja YIT:n yhteistyö alkoi reilu kolme vuotta sitten, jolloin tehtiin sopimus noin 20 000 kerrosneliömetrin hankkeesta. Se sisältää muun muassa omistus- ja palveluasuntoja.

Teknisessä palvelukeskuksessa isojen rakennusfirmojen kiinnostus pientä, noin 23 000 asukkaan kaupunkia kohtaan pantiin merkille muutama vuosi sitten. Silloin ei vielä julkisesti tiedetty, että naapuriin olisi tulossa ydinvoimala.

Rakennusliike Rakennuskolmion kirvesmiehet saneerasivat joulun alla Raahen hiihtomajaa. Heille on riittänyt työtä hyvin, lomautuksiin ei ole firmassa tarvinnut turvautua.

– Olisikohan niillä ollut jotain sisäpiirin tietoa hankkeesta, Keränen nauraa.

Oli tai ei, Fennovoima kertoi tekevänsä ydinvoimalan Pyhäjoelle lokakuussa 2011. Myllyn syntysanat lausuttiin jo 2005, jolloin kolmen energia-alan miehen keskustelussa syntyi idea uudesta ydinvoimalasta.

Lunastusriita kantona kaskessa

Fennovoimalla on osakasmurheiden lisäksi pari pienempää harmin aihetta. Yhtiön hallussa on 490 hehtaaria maita, mutta lisää pitäisi vielä saada.

– Pari maanomistajaa ei ole tehnyt yhtiön kanssa sopimusta, Risto Pietilä tietää kertoa.

Ydinvoimala on jakanut ihmiset puoltajiin ja vastustajiin. Pietilän mukaan se on johtanut ihmisten välien tulehtumiseen.

– Se on harmittava juttu, Pietilä murehtii.

Pyhäjoella asuva kirvesmies Risto Pietilä sanoo, että Fennovoiman ydinvoimalan uusi, 8,6 miljardin euron hintalappu, ei ollut yllätys. – Eiväthän laskelmat pitäneet Hornetienkaan kohdalla paikkaansa, hän huomauttaa.

KAVERITKIN SAA NOPEAMMIN

eAsiointipalvelu vähentää käsityötä

Työttömyyskassan palveluja nyt vaivattomasti internetistä!

[HTTP://WWW.RAKENNUSLIITTO.FI/RAKENNUSALAN-TYOTOTMYYSKASSA/](http://www.rakennusliitto.fi/rakennusalan-tyototmyyskassa/)

Monet ongelmat ovat yhteisiä pohjoismaisille ammattiliitoille

Johanna Hellsten, Bryssel

Norjalaisten, tanskalaisten ja ruotsalaisten ay-kollegoiden kanssa keskustellessa huomaa, että Pohjoismaat painiskelevat samanlaisten ongelmien parissa. Vuokratyö, irtisanomiset, laskevat jäsenmäärät ja ulkomainen työvoima aiheuttavat päänvaivaa ammattiliitoille.

Rakentaja-lehti kysyi pohjoismaisilta kollegoilta, mitkä kolme asiaa ovat nyt päällimmäisinä mielessä.

Peter Faber,

Centralorganisationen af industriansatte i Danmark, CO-industri, Tanska

Yksityiset työttömyyskassat

– Vuonna 2001 silloinen hallitus teki päätöksen, joka salli yksityisten työttömyyskassojen perustamisen. Näillä yhteenliittymillä ei ole neuvottelu-oikeutta, ja ne pyrkivät vain myymään jäsenyyttä mahdollisimman halvalla. Järjestäytymisaste on ollut siitä lähtien laskussa. Vielä kymmenen vuotta sitten ammattiliittoihin kuului 80–85 prosenttia työvoimasta, nyt luku on enää 67 prosenttia.

Ammattiliiton jäsenmaksusta on voinut vähentää verotuksessa aiemmin vuosittain 5 000 Tanskan kruunua. Vuonna 2010 hallitus pienensi verovähennysoikeutta 2 000 kruunuun, joka on näiden yksityisten kassojen jäsenmaksun suuruus. Se oli jälleen uusi askel huonompaan suuntaan.

Tällä hetkellä Tanskan hallitus koostuu sosiaalidemokraateista, sosiaaliliberaalista Radikale Venstre-puolueesta ja sosialistisesta kansanpuolueesta. Toivomme, että he muuttaisivat tilannetta tai eivät ainakaan huonontaisi sitä.

Ulkomaiset työntekijät

– Ulkomaista työvoimaa on runsaasti kaikilla aloilla, mutta erityisesti rakentamisessa, palvelualoilla ja teollisuudessa. Vain hyvin pieni osa ulkomaisista työntekijöistä tulee jäseneksi ammattiliittoon. Ongelmana on usein kielitaito ja lisäksi monet ulkomaiset työntekijät pel-

käävät meitä ammattiliittojen edustajia. Tai oikeastaan he pelkäävät, että pomo näkee heidän puhuvan meidän kansamme ja että he sitten menettävät työpaikkansa.

Jäsenten kouluttaminen

– Meidän pitäisi kouluttaa jäseniämme enemmän edunvalvontatyöhön. Seuraavien 5–10 vuoden aikana organisoimme paljon uutta koulutusta. Seuraavalla työehtosopimuskierröksellä yritämme saada mukaan pari opiskeluvapaata. Se voisi olla palkatontakin, mutta se korvattaisiin jollakin tavalla. Se tulee olemaan iso vääntö.

Nyt myös mainostetaan ja kampanjoidaan kovasti jäsenyyden puolesta. Meillä on meneillään iso kampanja ”Are you OK?” ja se on toiminut hyvin. Pelkästään Metallityöntekijöiden liitto on palkannut kuusi ihmistä soittamaan ensimmäisen 1–3 kuukauden aikana uusille jäsenille. Olemme havainneet, että jos ihminen huomaa, että olemme oikeasti kiinnostuneita hänestä, hän usuu jäsenyytensä herkemmin.

Christina Kimstrand,

Sveriges Ingenjörer, Ruotsi

Massairtisanomiset

– Vaikka nyt insinöörien tilanne ei olekaan yhtä paha kuin vuonna 2008, on moni jäsenistämme saanut potkut kuluneen vuoden aikana. Noin 50 000 insinööriä on menettänyt työnsä vuonna 2012. Onneksi insinööreille yleensä löytyy uusia töitä, mutta nuorten, ei-koulutettujen on todella vaikea työllistyä uudestaan.

Seuraavat työehtosopimusneuvottelut

– Neuvottelut tulevat olemaan todella hankalat. Talouskriisin takia työehtosopimukset ovat hyvin lyhyitä, vain vuoden mittaisia. Työntantaja olisi valmis pidempiinkin sopimuksiin, mutta silloin palkankorotusprosentit olisivat todella pieniä. Saamme paremmat korotusprosentit lyhyisiin työehtosopimuksiin. Olemme heittäneet maaliskuussa alkaviin neuvotteluihin 2,8 prosentin korotusehdotuksen. Saa nähdä,

Peter Faber.

Christina Kimstrand.

Jonas Bals.

miten työnantajapuoli siihen vastaa. Lyhyiden sopimusten huono puoli on siinä, että niihin ei oikein saada tehtyä tekstimuutoksia.

Ulkomaiset yritykset

– Elämme keskellä uutta realiteettia. Globalisaation myötä kansainvälisiä yrityksiä on rantautunut Ruotsiin, eivätkä ne tunne ruotsalaista työehtosopimuskäytäntöä eivätkä ne ole tottuneet ruotsalaiseen malliin sopia asioista. Erityisen hankalaa se tuntuu olevan amerikkalaisille. Se, että yritykset eivät tunne systeemiämme, vaikuttaa työsopimukseen. Työntekijät on pantu allekirjoittamaan aivan älyttömiä sopimuksia, sillä amerikkalaiset pelkäävät erilaisia oikeusjuttuja.

Ongelma ei vielä ole valtava, mutta se on jo selkeästi näkyvissä.

Jonas Bals,

Fellesförbundet, Norja

Vuokratyöntekijät

– Norjassa vuokratyöntekijät eivät vielä ole koko työvoimasta mitenkään valtava osa, ehkä noin kaksi prosenttia kokonaisuudessaan. Se riippuu paljon alasta. Rakennusalalla isoissa kaupungeissa se alkaa olla iso ongelma. Esimerkiksi kun käymme isoilla rakennustyömailla Osllossa, on 50 prosenttia työntekijöistä ulkomaisia vuokratyöntekijöitä. He tulevat muun muassa Puolasta ja Romaniasta.

Työnantajat väittävät, että vuokratyöntekijöitä käytetään vain

täyttämään vajausta työvoimassa, kun vakituiset työntekijät pitävät vanhempainlomia ja niin edelleen. 50 prosenttia kyllä kertoo jostain ihan muusta.

Sosiaalinen polkumyynä

– Rakennusalalla sentään on tehty yleissitova työehtosopimus, ja sen osana on tilaajan ketjuvastuu. Isoimpana ongelmana ovat muut alat, joilla ei ole yleissitovia sopimuksia eikä minkäänlaisia minimistandardeja tai -palkkoja. Näillä aloilla sosiaalinen polkumyynä on täysin laillista. Ulkomaisille työntekijöille, jotka eivät tunne oikeuksiaan, maksetaan liian pieniä palkkoja ja he joutuvat tekemään yliopintia työpäiviä.

Iso osa näistä työmarkkinoista on epämääräisten, joissain tapauksissa rikollisten, yrittäjien hallussa. Hyvä esimerkki tästä on ravintolala, jolla tehdään samalla myös rahapesua.

Norjan seuraavat vaalit

– Tällä hetkellä ay-liikkeen piirissä pelätään, että punavihreä koalitio häviää ja että tilalle tulisivat kovan linjan konservatiivit sekä populistinen oikeisto. Vaikka oikeisto onkin tällä hetkellä hyvin hiljaa työmarkkinoista, täytyy toivoa, että punavihreät voittavat vaalit, jotta nuo aiemmin mainitsemani kehityslinjat vuokratyöstä ja sosiaalisesta polkumyynnistä eivät vahvistu. Tämän kehityksen vahvistuminen voisi saada Norjaan aikaan pysyvät halpatyövoimamarkkinat.

TALVINEN SAIMAA KUTSUU LOMALLE

Tervetuloa Saimaan rannalle. Majoitu ylellisesti Art&Design huviloissa, nauti sydämellä valmistettua lähiruokaa ja hemmottele DaySpan hoidoissa. Rentoudu upeassa järviuonossa hyvin hoidetuilla hiihtoladuilla tai lumikenkäretkellä. Anttolanhovissa on valinnan varaa ja elämyksiä jokaiseen makuun!

Meiltä etuja Rakennusliiton jäsenille!

Anttolanhovi
Wellness Village
Puhelin 020 757 5200 • myyntipalvelu@anttolanhovi.fi
Lankapuhelinlittymästä 8,28 snt/puhelu + 7 snt/min, matkapuhelinlittymästä 8,28 snt/puhelu + 17 snt/min. Hinnat sis. alv. 23 %

anttolanhoivi.fi

Vain 3 tuntia Helsingistä!

TAO Aikuiskoulutus järjestää koulutusta keväällä 2013

IKKUNARAKENTEIDEN RESTAUROINTI

11.02. - 26.04.2013

päiväkoulutuksena

Koulutus perustuu Restaurointikisällin ammattitutkinnon osiin "Restauroitavan kohteen alkukartoitus ja työn suunnittelu" ja "Ikkunarakenteiden restaurointi / Lasitus- ja korjaustyöt". Koulutuksen tarkempi sisältö ja vaatimukset: www.taos.fi.

Koulutuksen hinta on 120€. Huom! Mahdollista opiskella myös työttömyys-etuudella, kysy lisää lähimmästä te-toimistosta.

HUONEISTOKUNNOSTAJA

11.02. - 07.06.2013

päiväkoulutuksena

Koulutus perustuu Sisustusalan ammattitutkinnon osiin. Koulutuksen tarkempi sisältö ja vaatimukset: www.taos.fi.

Koulutuksen hinta on 120€. Huom! Mahdollista opiskella myös työttömyys-etuudella, kysy lisää lähimmästä te-toimistosta.

Hakuaika päättyy keskiviikkona 30.01.2013.

Hakulomake koulutuksiin löytyy netistä www.taos.fi,

täytä, tulosta, allekirjoita ja lähetä osoitteella

TAO, Turun Ammattiopistosäätiö / Jenna Laakso, Teijonkatu 5, 20750 TURKU.

Lisätietoja koulutuksista: www.taos.fi

TAO Aikuiskoulutus, puh. 041 5498 040 tai jenna.laakso@taos.fi

Raimo Nokelainen saattaa hyvinkin olla Suomen musikaalisin muurari. Ainakin hänellä kuuluu olevan absoluuttinen sävelkorva.

Muurari Raimo Nokelainen laulaa työmaallakin

Tiiliskiviä voi nostella ja viulua voi vinguttaa samoilla sormilla.

Esa Tuominen, teksti ja kuvat

Hetkinen, voiko tämä olla totta? Yhtäkkiä Eurajoen vanhainkodin laajennustyömaan sokkeloista kajahtaa ilmoille komea ooppera-aria sellaisella volyyminä, että laasti seinissä tärisee.

Tenori laulaa italiaksi ja päättää esityksensä loppunousuun, joka on viedä polvet alta satunnaiselta kuulijalta. Mistä voi olla kysymys?

No, ei sen kummemmasta, kuin että muurari **Raimo Nokelainen** on omaksunut ”tee työtäs laulellen”-periaatteen. Kun siltä tuntuu, vetäisee tämä kultakurkku laulunpätkän ja työ maistuu taas paremmin.

– Eikö ole komeaa kuultavaa, kommentoi Nokelaisen työtoveri esitystä.

– Me olemme tähän tottuneet, mutta työmaalla vieraillevat voivat kyllä yllättyä.

Isän jäljessä muurariksi

Raimo Nokelainen ura rakennuksilla alkoi siitä kun hän pääsi ulvilalaiseen AK-Rakennukseen apumieheksi. Hänen tehtävänä oli toimia kahden etevän muurarin, **Timo Mettösen** ja **Jarmo Salmisen** repikkana.

– Siitä minä sain kipinän muurarin hommiin. Isäni oli rakennusalan monitoimimies ja muurasi meillä kotona kaiken, kuten leivinuunin ja takan. Kai se muuraaminen tuli minuun sitten jo geneeissä.

Aikansa apumiehenä työskenneltyään Nokelainen meni muurauskurssille Porin ammatilliseen kurssikeskukseen. Mutta sitten iski päälle 1990-luvun alun lama ja töitä oli vaikea löytää.

– Aikani töitä etsiskeltyäni pääsin omakotityömaille muuraamaan ja sain sen verran kokemusta, että sitten kun töitä alkoi taas olla, työnantajat kiinnostuivat meikäläisenkin muuraustaidoista. Rupesin kiertämään Porin seudun kerrostalotyömaita ja sillä tiellä ollaan yhä.

Raimo Nokelainen puhuu muurarin työstä niin suurella lämmöllä,

että epäilemättä hän on kutsumusammattissaan. Hän iloitsee siitä, että yhä useammin elementtiseinän sijasta on ruvettu suosimaan paikalla muuraamista.

Laulava muurari haluaa tehdä tasokasta jälkeä, mutta kyllä tiilet löytävät tiensä seinään tarvittaessa vauhdikkaastikin:

– Ennätykseni on 1 418 kiveä yhdeksässä ja puolessa tunnissa, mies kehaisee ilman turhanaikaista vaatimattomuutta.

Lemminkäisellä Nokelainen on viihtynyt kolmisen vuotta. Hän laatoittaa, tasoittaa, tekee sokkeleita ja vesieristyksiä. Ja tietenkin muuraa tiiliä.

– Aina silloin kun virolaiset eivät ole muuraamassa, hän lisää leikkisästi.

– Ei vaan, meillä on täällä vanhainkotityömaallakin useita virolaisia ja Viron venäläisiä kavereita töissä ja hyvin olen heidän kanssaan tullut toimeen. Aikanaan luin koulussa hiukan venäjää ja osaan heidän kanssaan muutaman sanan vaihtaa venäjäksi. Vaikka aika paljon sen aikaisesta kielen opiskelusta

on kyllä valitettavasti päässyt unohtumaan.

Sen verran Nokelaisessa on ay-aktiivista, että hän kuuluu Porin muurarien osasto 613:n toimikuntaan. Kunnallispolitiikkaankin häntä on pyydetty, mutta siihen hän ei ole tuntenut kiinnostusta.

”Tärisin kuin haavan lehti”

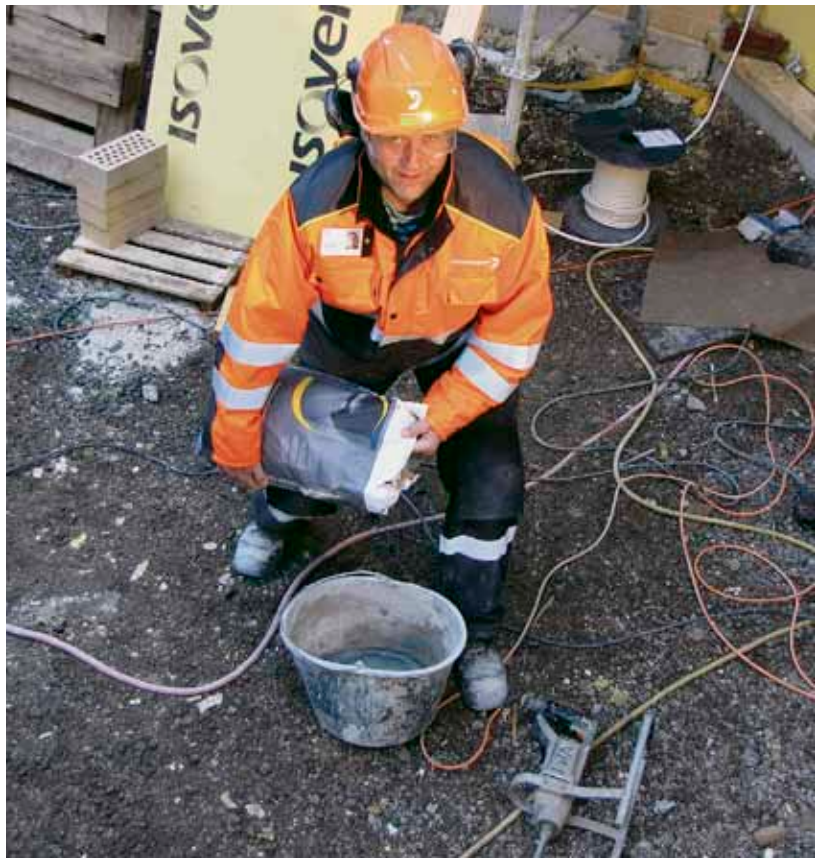
Voisi äkkipäätään kuvitella, että kovaa työtä tehneillä muurarin sormilla ei soiteta viulua, mutta Raimo Nokelainen soittaa. Nykyään tosin harvemmin, mutta takavuosina hyvinkin ahkerasti. Sibeliuksen viulukonserttoa hän tapalee yhä vieläkin silloin kun miestä rupeaa soitattamaan.

– Aloitin viulunsoiton kymmenvuotiaana Porin musiikkiopistossa. Lukionkin kävin pitkälti sen takia, että olisin päässyt Sibeliusakatemiaan opiskelemaan.

– Minun ongelmakseni muodostui se, että jännitin pääsykokeita ja muita esiintymisiä. Ennen julkista soittamista tärisin kuin haavan-

Ja sitten ooppera-aria italiaksi, esittäjänä ykköstenori Raimo Nokelainen.

Raimo Nokelainen on työlleen omistautunut muurari, joka pyrkii aina korkeatasoiseen työnjälkeen.

Muurarin työ käy käsien päälle, mutta viulustin taitoja se ei Raimo Nokelaiselta ole vionyt.

lehti. Vaikea silloin on soittaa vapautuneesti, Nokelainen muistelee nuorena alkanutta viulustin uraansa.

Sibelius-akatemian pääsykokeet jäivät, mutta Porin musiikkiopiston orkesterissa tuleva muurari soitti. Ja arvolleen sopivasti tietysti ensiviulua.

Jossain vaiheessa viulunsoitto vaihtui laulamiseen. Nokelainen otti laulutunteja ja eipä aikaakaan kun häntä kyseltiin jo porilaisiin kuoroihin.

– Viulistina soitin ensiviulua ja laulajana olen ykköstenori. Aina vain ykköstä...

Nokelainen lauloi Porin Oopperakuorossa 14 vuotta. Hän on antanut äänensä myös Canzona-kuoron ja Tempori-kuoron käyttöön.

– Parhaimmillaan lauloin neljässä eri kuorossa. Ja Porin Mieslaulussa jopa solistina.

Jossain vaiheessa laulamiseen tuli taukoa, mutta nyt Nokelainen on aloittanut rakkaan harrastuksensa uudestaan: hän on mennyt Porin filharmoniseen kuoroon. Ja miksipä ei olisi mennyt, selkäyttimeen menevää tenoriääntä ei todellakaan kannata pitää julkisuudelta piilossa.

Perheorkesteri?

Aina silloin tällöin Raimo Nokelaiselta on kyselty, miksei hän perusta

perheorkesteria. Siihen olisi nimittäin täydet mahdollisuudet: Nokelaisen vanhin tytär, 18-vuotias **Susanna** soittaa hänkin viulua, samoin kymmenvuotias **Samuel**-poika. Ja 17-vuotiaan **Sannin** instrumentti on piano. Kun kättilönä työskentelevä vaimokin on soittanut pianoa, alkaisivat perheorkesterin ainekset olla koossa.

Viime vuosina Raimo Nokelaisen estradeina ovat olleet pääasiassa Karaoke-baarit. Siellä hän vetää mieluummin Satulinnan, joskin hänen repertuaarinsa on laaja. Laulajista hän ihailee **Elvistä** ja **Olavi Virtaa**.

– Sekä tietysti oopperalaulajia, kuten **Luciano Pavarottia** tai **Placido Domingoa**. Ne kaverit osaavat totisesti laulaa.

Mutta kovin kauas näistä suurruksista ei amatöörikuuntelijan mielestä jää ykköstenori Nokelainenkaan kun hän Eurajoen vanhainkodin laajennustyömaalla värisyttää mahtavaa ääntään.

– Kun minä vetäisen laulun pätkän, niin se ei ole sitten mitään hyräilyä. Jos minä olen laulutuulella, niin se kyllä sitten kuuluu!

Toisin kuin monet muut meistä, suihkussa muurari Nokelainen ei yleensä laula. Mutta niin kuin monet meistä, parin drinkin jälkeen hän laulaa mielellään.

Muurarin työssä

on parasta...

– Se kun näkee kätensä työn jäljen. Ja se kun tulos miellyttää, linjat ovat suorassa niin pysty- kuin vaakasuoraankin. Yritän tehdä aina laadukasta jälkeä, vaikka se sitten vauhtia vähän verottaisikin. Mutta hitaaksi en itseäni silti tunnusta.

...ja ikävintä

– Se kun raskas työ käy jäsenen päälle. Olin tämän vuoden keväällä kyynärpäni takia kolme kuukautta sairaslomalla. Eikä sekään ole kivaa kun on säiden armoilla. Välillä tulee vettä taivaan täydeltä ja välillä aurinko porottaa kuumasti.

Niina Mäkelä Lemminkäisen työhyvinvointitiimistä (vasemmalla) ja johtava työterveyshoitaja Marika Hällsten kertovat, että uusi varhaisen tuen toimintamalli on otettu myönteisesti vastaan Lemminkäisen työntekijöiden joukossa.

Moi pomo, olen sairaana

Lemminkäisessä soitto riittää, kun flunssa iskee.

Johanna Hellsten

Lemminkäisessä on ollut käytäntönä jo vuoden 2011 alusta oma ilmoitus sairauspoissaolosta ensimmäisiltä 1–3 päivältä. Työntekijän ei siis tarvitse lähteä flunssassa hakemaan lääkärintodistusta. Käytäntö on osa yrityksen varhaisen tuen mallia ja se koskee kaikkia Lemminkäisen työntekijöitä yksiköstä, paikkakunnasta tai asemasta riippumatta.

– Vuoden 2009 strategian mukaan meillä yhtenä strategian onnistumisen edellytyksenä on yksi yhteinen Lemminkäinen ja punaisena lankana kaikessa tekemisessä on se, että joka paikassa asiat tehdään mahdollisimman samalla tavalla, Lemminkäisen henkilöstöjohtaja **Tiina Mellas** kertoo.

– Työntekijän ei enää tarvitse lähteä sairaana jonottamaan lääkärille. Ei kaikilla ole välttämättä ihan vieressä terveyskeskusta tai työterveyshuoltoa. Kolmen päivän sairastamisen jälkeen on muutenkin hyvä käydä lääkärissä, Lemminkäisen talonrakentamisen-toimialan pääluottamusmies **Ari Hanttu** sanoo.

Varhaisen tuen mallia alettiin testata Lemminkäisen talonrakentamisen-

toimialalla vuosina 2008–2010. Ideana varhaisen tuen malleissa on, että pitkissä tai toistuvissa sairauspoissaoloissa työntekijä ja esimies käyvät keskustelua työhön paluusta, mahdollisista tarvittavista muutoksista työssä tai muista kuntoutumiseen vaikuttavista tekijöistä. Sairauspoissaolon oma ilmoitus oli osana kokeilua.

– Talonrakentamisen-toimialan pilotissa saatiin todella hyviä tuloksia. Sairauspoissaolot laskivat merkittävästi, **Niina Mäkelä** Lemminkäisen työhyvinvointitiimistä kertoo.

Koko henkilöstön sairauspoissaoloprosentti laski neljästä 2,2 prosenttiin, työntekijöiden osalta 8,7 prosentista 3,7 prosenttiin.

– Varhaisen tuen toimintamalli on käyttöönoton jälkeen lisännyt myös esimiesten aktiivisuutta työpaikkakuntoutukseen, Mäkelä jatkaa.

Myönteisten kokemusten perusteella varhaisen tuen malli otettiin käyttöön koko Lemminkäisessä.

Läpimeno oli melko helppo

– Varhaisen tuen malli on lähtenyt ihan hyvin käyntiin. Jonkin verran paikkakuntakohtaisia eroja on siinä,

miten hyvin se on käytössä. Mutta ei siitä ole missään mitään haittaakaan ollut, Hanttu sanoo.

Hantun mukaan varhaisen tuen mallia luotaessa työntekijäpuolta kuultiin riittävästi.

– Meillä on toimivat suhteet työnjohtoon ja ylempään johtoon. Malli on pystytty räätälöimään sellaiseksi, että se on työntekijäpuolelkin hyvä, Hanttu toteaa.

Hantun mukaan käytäntöön kirjattiin sama sääntö alle kymmenvuotiaan lapsen sairastumisesta. Puhelimitse tehty ilmoitus riittää, jos hoitaa sairasta lasta kotona 1–3 päivää.

– Tämä oli ollut meillä käytäntönä jo aiemminkin, mutta nyt se on kirjattuna osaksi varhaisen tuen mallia.

Mellaksen mukaan ainoastaan välittömässä työnjohdossa oli epäilyksiä mallin toimivuudesta. Osa vastaavista mestareista koki, että se toisi sellaista vastuuta, jota he eivät voisi välttämättä ottaa.

– Jotkut mestarit ihmettelivät, miten he voivat ottaa vastaan työntekijöiden ilmoituksia puhelimitse sairauspoissaoloista, kun he eivät ole lääkäreitä, jotka voisivat arvioida työntekijän kuntoa, Mellas sanoo.

– Muutamalla alueella kuului mestareilta mutinaa, mutta se lopetettiin kyllä tykkäänään, Hanttu kommentoi.

Luottamuksen merkitys

Mellaksen mukaan työntekijöiden ja esimiesten keskinäinen luottamus on tärkein asia, jota ilmoituskäytännössä tarvitaan.

– Koko järjestelmä perustuu luottamukseen, välittämiseen ja hyvään esimiestyöhön. Varhaisen tuen mallin vaatima luottamuksen ilma-ppiiri on rakentumassa. Tietysti se vaatii menettelytapojen kehittämistä. Olemme rakentaneet tukiverkostoja esimiehille, jotta heillekin löytyisi apua silloin, kun sitä tarvitaan, Mellas kertoo.

Mäkelän mukaan työntekijöiden ja esimiesten välillä on vahva luottamus, joka perustuu siihen, että talolle tyypillisissä pitkissä työsuhteissa ihmiset tietävät jo muutenkin paljon toisistaan.

– Erityisesti pienillä paikkakunnilla väki tuntee toisensa hyvin, Mäkelä sanoo.

Johtava työterveyshoitaja **Marika Hällsten** Lemminkäisen työterveyshuollosta sanoo, ettei ole

Lemminkäisen henkilöstöjohtaja Tiina Mellaksen mukaan varhaisen tuen malli perustuu keskinäiseen luottamukseen.

kuullut keneltäkään, että varhaisen tuen malli olisi huono asia. Hänen mukaansa työntekijät ovat olleet tyytyväisiä uusin käytäntöihin. Samaa kertoo Hanttu.

– Eihän sellaista asiaa olekaan, että kaikki olisivat tyytyväisiä.

Voin kuitenkin sanoa, että ainakin 80 prosenttia väestä pitää käytäntöä hyvänä, Hanttu toteaa.

Mellas ei myöskään usko, että omailmoituskäytäntö kannustaisi järjestelmän väärinkäyttöksiin.

– Aina löytyy niitä, jotka kokei-

levat onneaan. Mielestäni on tärkeää, että rakennetaan myönteinen järjestelmä. Pitää luottaa ihmisiin ja heidän järkeensä, Mellas sanoo.

Hantun mukaan rakennusosalalla on niin kova työmoraali, että enemmän ihmisiä pitää käskää lääkäriin ja sairauslomille.

– Tämä on sellainen rankka ala, että jos joka pienestä särystä oltiin lääkäriin ja kotona, ei kohta olisi ketään töissä.

Entä tulokset?

Miten varhaisen tuen malli ja siihen liittyvät käytännöt sitten hyödyttävät eri osapuolia?

– Tässä järjestelmässä kaikki voittavat. Työntekijästä pidetään huolta ja he viihtyvät töissä, työnantaja voittaa, kun työntekijät ovat töissä eivätkä sairaana ja yhteiskunta hyötyy, kun ihmiset pysyvät työkykyisinä pidempään, Mellas sanoo.

– Työnantajahan säästää tässä kustannuksia, Hanttu sanoo.

Rakennusalan yrityksissä on lähes mahdotonta alentaa sairauspoissaolo prosenttia tietyn pisteen jälkeen. Lemminkäisessä prosentti on konsernitasolla noin neljä. Virukset liikkuvat eri tavalla eri vuosina, mutta aina niitä tulee.

– Ne yhdestä kolmeen sairauspäivää johtuvat yleensä flunssista tai vatsataudeista. Pidemmässä poissaoloissa on useimmiten kyse tuki- ja liikuntaelinsairauksista. Ne muodostavat isoimman osan konsernin sairaspäivistä, Hällsten sanoo.

– Sairauspoissaololuku alkaa olla Lemminkäisessä jo niin pieni, että sitä on aika paha alentaa. Ihmi-

Mitä työehtosopimus sanoo?

– Yrityksissä, joissa on työterveyshuolto, noudatetaan työkyvyttömyyden ilmoittamisessa sovittuja menettelyjä.

– Mikäli työnantaja ei ole järjestänyt työterveyshuoltolain edellyttämää vähimmäistasoista työterveyshuoltoa, selvitykseksi lyhytaikaisista, enintään kolme vuorokautta kestävästä sairauspoissaoloista riittää työnantajalle tai tämän edustajalle tehty oma ilmoitus.

– Ilmoituksen saatuaan työnantaja voi osoittaa työntekijän menemään lääkärin vastaanotolle. Tästä aiheutuvat kustannukset maksaa työnantaja.

– Määräystä sovelletaan myös alle 10-vuotiaan lapsen sairastumista koskeviin määräyksiin.

set sairastavat joka tapauksessa jonkin verran, Mäkela sanoo.

– Tämä rakennusala kun on miehinen ala, työntekijät loukkaantuvat muun muassa vapaa-ajan harrastuksissaan, Hällsten sanoo.

Uuden mallin käyttöönotto on vaatinut yli 800 esimiehen kouluttamista. Apuna ja yhteistyökumppanina ovat olleet eläkevakuutusyhtiöt. Sieltä on saatu muun muassa apua koulutusten järjestämiseen.

Pohjantähti-leiri 1.-6.7.2013

Pohjantähti-leirillä on koko viikon ajan liikunnallista ohjelmaa perheille yhdessä sekä lapsille ja aikuisille erikseen. Leirillä voi kokeilla ohjatusti uusia lajeja, testata kuntoa tai viettää rennon lomaviikon.

Leiri järjestetään Kisakeskuksessa, läntisellä Uudellamaalla Raaseporissa, Kullaanjärven rannalla. Leiriviikon hintaan sisältyvät sisämajoitus, täysihoito ja kaikki leirin aktiviteetit.

Hinta Rakennusliiton jäsenille
aikuiset 200 euroa
lapset 6 16 v. 100 euroa

Hae paikkaa Pohjantähti-leirille ammattiliitostasi 8.3. mennessä. Hakemukset ja lisätiedot osoitteesta raksanuoret.rakennusliitto.net. Hakijoille ilmoitetaan 13.3. mennessä, ovatko he saaneet liiton tukeman leiripaikan.

Lisätietoja leiristä viime kesän leiriblogista <http://pt-leiri.blogspot.fi>. Ajankohtaista leiritietoutta myös Facebook-ryhmästä <http://www.facebook.com/Ptleiri>.

Leirin järjestävät TUL, SAK, Kisakeskus ja Nuoret Kotkat.

Vakka-Suomen Rakentajat ry:n puheenjohtajaksi valittu Tero Tuiskala. Taustalla osaston hallituksen nuorin jäsen Kimmo Lamppi.

Vakkasuomalaiset osastot yhdistyivät

Uudenkaupungin, Laitilan ja Vehmaan ammattiosastot päättivät toimintojensa yhdistämisestä. Kolmen osaston liitos sai nimekseen Rakennusliiton osasto 80, Vakka-Suomen Rakentajat ry.

Pekka Kuosmanen, teksti ja kuvat

Osastojen väliset reilun vuoden kestäneet yhdistymisneuvottelut saatiin päätökseen, kun kolmen ammattiosaston edustajat kokoontuivat Laitilaan lyömään lopullisen sinetin yhdistymiselle. Alueen osastoista ainoastaan Taivassalo jättäytyi fuusion ulkopuolelle. Vuodenvaihteessa toimintansa aloittaneen osaston puheenjohtajaksi valittiin Laitilan osastoa luotsannut **Tero Tuiskala** ja luottamusmieheksi Uudenkaupungin osasto 80:n puheenjohtaja **Reijo Vehanti**. Uuden osaston jäsenmäärä on hieman vajaa 300, joista A-maksavia on 180.

Jo yhdistymiskeskustelujen alkuvaiheessa Reijo Vehanti pohti, että kun työssäkäyntialueeksi määritellään 80 kilometriä, niin mitä

Vakka-Suomen ammattiosastojen yhteiskokouksessa ei soraääniä kuulunut, joten se luvannee hyvää toiminnan jatkollekin.

järkeä on yrittää pyörittää 20–30 kilometrin kokoisella alueella neljää osastoa, jotka kaikki potevat niin taloudellisten toimintaedellytysten puutetta kuin aktiivien vähyttäkin. Samaan tulokseen on matkan varrella tullut myös Tapani Nurminen, joka on joutunut, aktiivien puutteesta johtuen, hoitamaan Vehmaan osasto 116 puheenjohtajuuden lisäksi myös taloudenhoitajan tehtäviä.

Toisen polven puheenjohtaja

Uuden osaston vetovastuun saanut kirvesmies Tero Tuiskala on toiminut Laitilan osasto 389:n puheenjohtajana jo seitsemän vuotta. Tuolloin puheenjohtajan nuijan luovutti hänelle hänen isänsä **Seppo Tuiskala**, joten perinteitä ammattiyhdistystoimintaan suvussa riittää hyvinkin pitkältä ajalta.

– En muista, enkä siksi pysty

sanomaan, kuinka kauan isäni osastoa veti, mutta useamman kymmenen vuotta kuitenkin, Tero Tuiskala naurahtaa.

Yhteiskokouksessa valittu uusi hallitus sai ensimmäiseksi tehtäväkseen laatia toimintasuunnitelman.

– Kokoonnumme ensimmäisen kerran heti alkuvuodesta Vehmaalla. Yhteiskokouksen päätöksen mukaisesti edetään myös kokous-

Vehmaan osasto 116:n edustajat Veli-Matti Ahokas (vas.) Esko Syrjälä, Jarmo Kiertokari ja Tapani Nurminen yhdistymissopimuksen allekirjoitustilaisuudessa.

paikkojen suhteen, sillä tarkoitus on pitää kokoukset vuoronperään kullakin paikkakunnalla. Tuossa ensimmäisessä kokouksessa päättämme porukalla monenlaisista asioista, jotka ovat vielä tällä hetkellä suunnitteluasteella, Tero Tuiskala sanoo.

Hän lupaa myös, että yksin hän ei osaston toimintaan liittyviä hommia aio hoitaa, vaan toiminta suunnitellaan, ja työt jaetaan kokonaisuutensa kesken.

Laitilan osaston hallituksen ikärakenne on nuorentunut huomattavasti Tero Tuiskalan puheenjohtajakaudella. Tuiskala on sitä mieltä, että kun löytyy yksikin ay-toimintaan innokkaasti mukaan lähtevä nuori, niin hän vetää muita ikäisiään mukaansa. Juuri näin kävi hänen työpaikallaan. Nuoria etsitään ja kannustetaan toimintaan mukaan myös uudessa osastossa.

– Laitilan osaston hallituksessa on kaksi vähän yli parikymppistä kaveria, jotka valittiin myös tämän uudenkin osaston hallitukseen. Toivottavasti nuoret lähtevät toimin-

taan muutenkin enenevässä määrin mukaan nyt, kun nyt saatiin lisää voimavaroja ja tätä kautta myös paremmat mahdollisuudet toimia. Ja sitäkin toivon, että nyt kun saatiin voimat yhdistettyä, niin sen myötä myös alueellinen yhteistyö lähtee toimimaan moitteettomasti, Tero Tuiskala pohtii.

Tuiskala kehottaa kaikkia jäseniä lähtemään rohkeasti mukaan kehittämään osaston toimintaa.

Osaston hallitus

Uuden osaston hallituksen valinta sujui sopuisasti. Aluksi päätettiin yksimielisesti, että hallitukseen valitaan kolme jäsentä kustakin osastosta. Yhteisymmärrys jatkui myös hallituksen jäseniä valitessa. Hallituksen varsinaisiksi jäseniksi valittiin Tero Tuiskalan lisäksi **Kimmo Lamppi**, **Petri Vilppala** ja **Mikko Lohisto** Laitilasta; **Tapani Nurminen**, **Lasse Virtanen** ja **Veli-Matti Ahokas** Vehmaalta sekä **Reijo Vehanti**, **Juha Hannula** ja **Kauko Telen** Uudestakaupungista.

Asbesti Edelleen tappaja

Joka vuosj asbesti tappaa noin 100.000 ihmistä – myös tulevana vuosikymmeninä.

Eurooppa on kieltänyt asbestin, mutta sitä on vielä miljoonia tonneja, ja se on poistettava turvallisesti!

Asbestia esiintyy kaikkialla – julkisissa ja yksityisissä rakennuksissa, laivoissa tai yleisissä kulkuneuvoissa.

Kaikkien asbestilähteiden turvallisen poistamisen tulee olla prioriteettiasemassa Euroopassa.

Euroopan on toimittava – nyt! Älkäämme siirtäkö asbestiongelmaa lastenlapsillemme!

European Federation of Building and Woodworkers

Merkillisen reilu.

Kuukauden FIXUT!

01/13

Akkuja joka lähtöön!

– Varmat startit pakkasiin

2 vuoden takuu!

75⁰⁰

Hankook-akku 62 Ah

Luotettava ja tehokas akku.

936-56219

Kysy tarjousta myös muista akkumalleista!

HANKOOK
Battery

Bosch S5 100 Ah

Energiapakkaukset korkean varustetason autoihin.

0092S50130

BOSCH

159⁰⁰

Exide AGM 92 Ah

Ensisienustuslaatuja ja teknologiaa. Myös start/stop-autoihin.

EK920

Exide AGM – kun tavallinen akku ei riitä!

245⁰⁰

EXIDE
BATTERIES

Apukäynnistinkaapelit

Valmistettu joustavasta kumista, johdin 100 % kuparia.

Alkaen

15⁹⁰

/srj

King

*Alk. hinta tuotteelle: 150 AMP, 10 mm², 2,5 m

Tuotekoodi: 944-10K

Keepower Small -automaattivaraaja

Kaikki akkutyypit. Myös kylmälatausohjelma. 1/4 A, 12 V.

297-90-S

78⁰⁰

Keepower-mallistosta akkuvaraajat aina 600 Ah asti!

Maan laajin varaosaketju!

Autojen varaosien, tarvikkeiden, lisävarusteiden, työkalujen ja autonhoitotuotteiden jakeluun ja asennukseen erikoistunut, itsenäisten yrittäjien Fixus-ketju on palveluksessasi kautta maan.

fixus.fi

Tarjoukset voimassa 31.1.2013 saakka tai niin kauan kuin erää riittää. Tuotevalikoima saattaa vaihdella myymälöittäin. Osa tuotteista vain toimitusmyyntinä.

Rakennetulle luonnolle on monta tulkintaa

Helsinkiläinen kuvaaja Jonne Vaahtera voitti jo toisen kerran Kamera- ja Rakentaja-lehden valokuvakilpailun.

Jukka Nissinen, teksti
Erkki Toppinen, kannen kuva

Lähes 800 kuvaa oli viime vuonna järjestetyn Rakennettu luonto -valokuvakilpailun koko saldo. Kamera-lehden ja Rakentajan yhdessä järjestämän kilpailun taso oli hyvä, palkintosijoista kamppaili reilut 70 otosta melko tasaväkisesti.

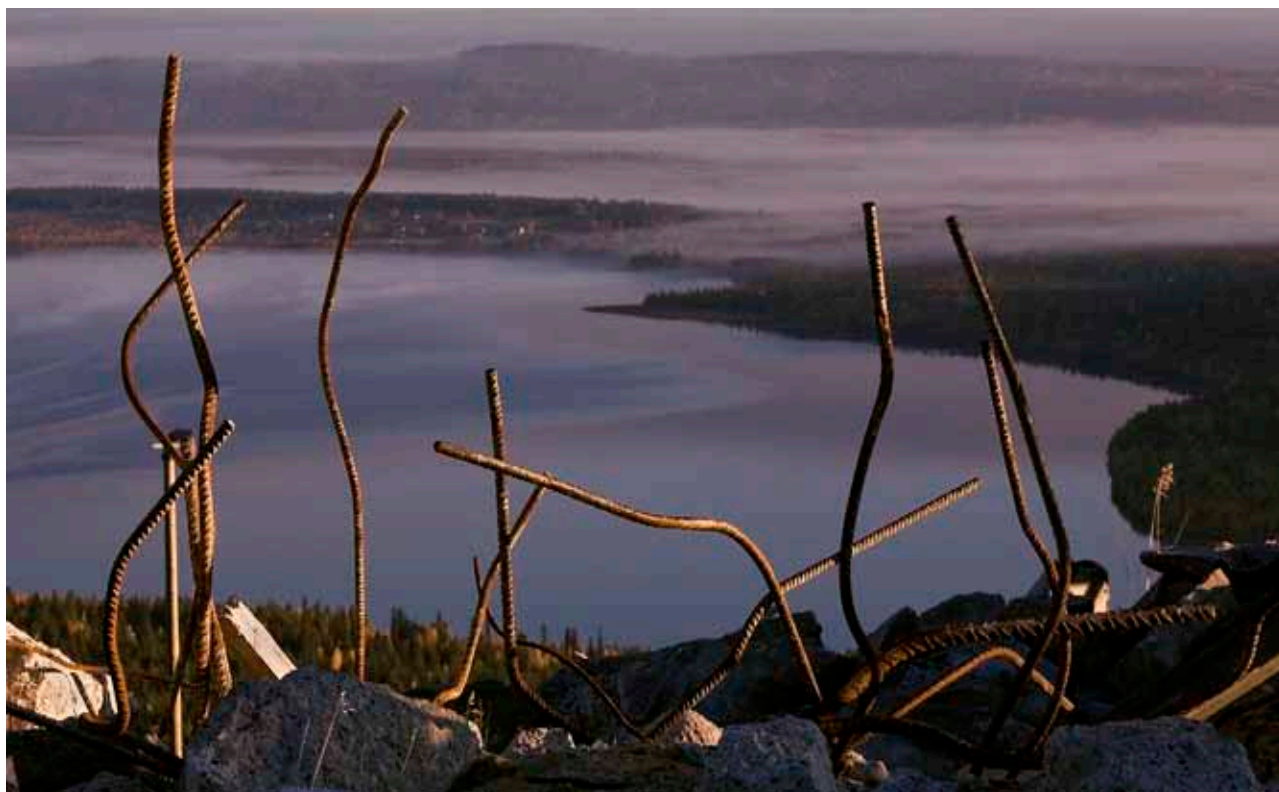
Parhaimmaksi kilpailukuvaksi tuomaristo nosti **Jonne Vaahteran** Suomalainen viidakko -otoksen. Voittokuvan kuvauspaikka löytyi Helsingin Lammassaaresta. Vannoutunut Canon-mies voitti Kamera- ja Rakentaja-lehden kilpailun jo toistamiseen ja sai palkinnoksi Nikon 1J1 -pikkujärjestelmäkameran. Vaahtera lupasi harkita kameramerkin vaihtoa, mikäli kolmannellakin kerralla palkintona on Nikonin järjestelmäkamera.

Kakkos- ja kolmospalkintona oli viikonloppupaketti hotelli Siikarannassa kahdelle hengelle. Palkinnot menivät **Paula Perttuselle** Rovaniemelle ja **Jouni Kettuselle** Polvijärvelle. Tämä kuvapari oli hyvä esimerkki siitä, kuinka eri tavalla rakennettua luontoa voi lähestyä.

4.–10.-sijoille nousseet kuvaajat saivat palkinnoksi Kamera-lehden vuosikerran. Seuraavat kymmenen kuvaajaa palkittiin Pöytään isketty puukko -novellikokoelmalla.

< Rakennettu luonto
-valokuvakisan paras otos.
Suomalainen viidakko,
Jonne Vaahtera.
Kostea villi luonto, jonne
ihminen on rakentanut
pitkospuut helpottaakseen
omaa liikkumistaan.
Kaikessa on kuitenkin
merkkejä siitä, että luonto
on valmis valtaamaan
polun heti takaisin, jos
ihmisen ote vähänkään
herpautuu.

Sijat 2.–3. Metallia
tunturissa, Paula Perttunen
Usva ilmassa ja vääntyneet
harjateräkset luovat hyvän
kontrastin. Harjateräkset
tuntuvat kasvavan
luonnollisesti omasta
maaperästään.

Sijat 2.–3. Laituri,
Jouni Kettunen
Kuvassa on liikettä joka
suuntaan. Onko kuvaaja
schäferin seuraava
suupala? Syksyn lehdet
luovat monenlaisia pintoja,
entä kuinka pitkälle
ulappaa riittää?

Sijat 4.–10. Iltavalo,
Pekka Parviainen
Lähes mustavalkoinen
otos, joka rauhoittuu
taustan ansiosta
mestari-teokseksi.

< Sijat 4.–10. Saana,
Jarmo Tyyskä
Täydellinen rakentajan
kuvakulma Saana-
tunturista.

Sijat 4–10

Sijat 4.–10. Jääsumu, Jani Poikela
Pelkistämällä pääsee pitkälle. Kaupunki on kääriytynyt huntuun:
kosteata kasvien tarvitsemaa usvaa vai myrkyllistä savusumua?

Sijat 4.–10. Tenniskenttä keskellä luontoa,
Johanna Amnelin
Hallittu rakennemuutos on pelannut
tämän kentän käyttäjät ulos kuvioista.

Sijat 4.–10. Portaat, Hannu Rasiranta
Minne portaat vievät? Mitä täällä on ollut ennen paikalle tuloamme? Jos kysymykset loppuvat,
niin kannattaa kääntää kuva ylösalaisin, jonka jälkeen kuvalle löytyy vielä lisää tulkintoja.

Sijat 4.–10. Köynnökset betonissa, Minna Sukki
Unenomainen tunnelma, valo ja muurin kuviointi käyvät
omaa jatkuvaa vuoropuheluaan.

Sijat 4.–10. Oravan kiipeilypuu, Eeva Pulkkinen
Oravaparan hammas ei taida noiden puiden käpyihin pystyä.
Ja miksi täällä urbaanissa metsässä tuulee aina niin viimatusti?

Sijat 11–20

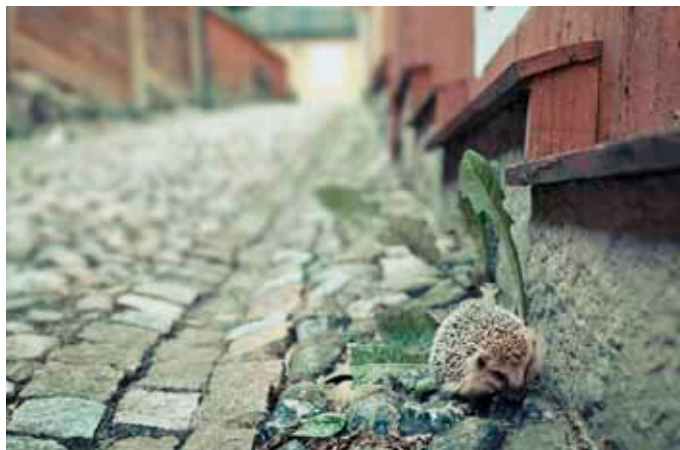
Sijat 11.–20.
Poro elukoita paossa,
Marko Junttila

Sijat 11.–20.
Kaivurit kasalla,
Jussi Helimäki

Sijat 11.–20.
Iso vesi,
Erkki Toppinen

Sijat 11.–20.
Porvoon siili,
Hannu Hakala

Sijat 11.–20.
Lokakuun loppua,
Jouni Lyytinen

Sijat 11.–20.
Nautelankosken yö,
Antti Hirviniemi

Sijat 11.–20.
Vanha muuntaja,
Kimmo Jaramo

Sijat 11.–20.
Hallitusti,
Olavi Kurki

Sijat 11.–20.
Ihmisen jäljet,
Marjatta Sinisalo

Sijat 11.–20.
Mennyntä,
Eero Valanko

Chafak TURVAKSIKIN OLLA AJOISSA Matti KURKUN PAIKKA tunne TAYAROLLE ruoka Frank

TYÖNÄÄNTÄKIN NASASE PITO-PAIKKOJA

PUU info

SADE-MÄÄRÄ UUSIVIRTA PIDATTÄYTYVÄÄ HOITOKOHDE LYHYITÄ KAZAN HARJOJA

HERÄTÄÄ TOIVEITA VERDI ASTIASTA PELIIN "TURTILAINEN" NAAPURIN NAINEN DOUGLAS PUOLIKUUN KARI

CHAPLININ OSA VILLI JUHLA TÄMÄN MAAN ALLA MATTI SALMINEN

SIMPSON MIEHIÄ?! KREIKKAN KIRJAIN ARMOA

www.sanaris.fi / loadrnta Erkki Vuokila, ulkoasu P.A. Manninen

						3		
2	4	7		1		8		
6	1	2		7		4		
7	8	3				9		
3				8	5	2		
2	3			7	8	4		
1	4			2	9	6		
	9							

		4	2	8	7			
		7				3		
		9				1		
			8					4
			7					
4				3				
	1					5		
	3					6		
		5	9	4	8			

	4			8				
	5		4	9		1		
2	7			6		3		
	1	8			4		6	
	2		3	7		9		
	3					7		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27

www.sanaris.fi/Erkki Vuokila

2	19	2	4		6		3	26	15	2	16	26		24	19	26	18	15	14	17							
	2		2	15	18	1	12		26		2	1	24	26		25		18		18	18	25	14	7			
14	22	26	25		20		20	24	25	14	15	22	18	25		2	15	21	2	25		27			10		
	3		2	20	14	2	8		5		16	2	25	14	8	2		24		17	18	15	26	15			
20	2	2	4		24		2	19	3	14	2		14		26	8	20	26		18		8		14			
	15		4	11	23	25	15		2		15	12	3	3	14		18	25	14	20	8	27	11	27			
19	14	19	2		19		22	14	15	14			3		6	2	14	8	14		26		12				
	8		20	10	23	8	14	8		15		25	27	3	18		20		6	14	16	8	26	25			
				1	12		20	14	14	15	2	14		18	25	26	8	2		16	3						
	7	27	27	25	3	18		15		14	20	26	8		11		25	18	2	22	2	15					
				15		4		8	27	19	5	18	8		13	2	15	14		8		25					
1	18	20	26	8	19	26		10		8	2	16	26		2		1	2	11	14	8						
	2		10		14	20	2	1	7		6		4	12	13	13	10		12		19						
	2	18	25	26	4	14	16		11	12	19	2	15	14		8		5	14	14	6	2					
18		3		11		18		2	20	18	3	2		2	25	2	4	14		16		14					
8	2	7	2	20	27	27	25	14		26		14	25	14	20		23		25	2	7	18	18	8			
18		26	19		20		22		11	26	24	2		21	2	8	8	14		2		17					
1	18	13	13	2	20	26	1	3	12		12	12	3	2		23		8	12	8	7	14	2				
27		13		21		27		12		9	18	12	20		15	14	20	7	2		9		8				

UUSI KUVASTO 2013

Markkinoiden laajin kotimainen jalkinemallisto on jälleen uudistunut vastaamaan entistä paremmin käyttäjien tarpeita. Tilaa kuvasto 2013 ilmaiseksi!

STATIVI

Lähetä kuponki postitse tai faksaa tilauspalveluumme (08) 488 1200.

www.sievi.com

Pohjois-Euroopan johtava turva- ja ammattijalkinevalmistaja
Sievin Jalkine Oy
Korhosenkatu 24, 85310 Sievi As.
Puh. (08) 488 11 • Fax (08) 488 1200
info@sievi.com

Kyllä kiitos!

Lähetetään minulle Sievi 2013 -kuvasto ilmaiseksi.

Odotan yhteydenottoanne.

Nimi _____

Tehtävä yrityksessä _____

Yritys _____

Osoite _____

Puh. _____

Sähköposti _____

Sievin Jalkine Oy maksaa postimaksun

Sievin Jalkine Oy

Tunnus 5004828

85003 VASTAUSLÄHETYS

Hyvää uutta vuotta 2013!

Ei voi kyllä sanoa, että vuosi olisi alkanut kaikkein parhaimmalla tavalla palkansaajien näkökulmasta. Verotus kiristyy monella saralla, yhtenä mainittakoon tämä Yle-vero joka tuli voimaan vuoden alusta. Eihän 140 euroa vuodessa henkilöä kohden tunnu pahalta verrattuna vanhaan TV-lupamaksuun, niin tämän hetkiselä tv-tarjonnalla se tuntuu omasta mielestäni kohtuuttomalta.

luihin enää löydykään rahoitusta. Silloin todennäköisesti joudutaan yksityistämään palveluja kokoomuksen saneleman mallin mukaan. Mikä tietysti sopii yritysjohtajille sekä sijoittajille.

Jos nyt ensin vaikka saataisiin harmaa talous kuriin, sen jälkeen veroja kiertävät monikansalliset firmat jotenkin ruotuun ja näiden jälkeen alettaisiin katsella vasta että mistä niitä puuttuvia veroeuroja alettaisiin saada.

Mutta enemmän kuluttajiin vaikuttaa jälleen arvonlisäveron korotus. Taas kerran kaikki hinnat nousevat. Samalla Herra Presidentti ja kokoomus näyttävät mallia miten palkkoja tulisi laskea eikä suinkaan nostaa tulevissa tes-neuvotteluissa. EK:n herrat ovat myös heti huutelemassa, että toimihenkilöiden palkkojen laskeminen olisi teennäistä.

Sitä ei sanoa suoraan, mutta sanoma tuntuu olevan selvä: Suomen talous ei nouse, ellei palkkoja laske ja verotusta nosteta niin, että tuntuu. Todellisuudessa tämä vaikuttaa vain siihen, että ostovoima laskee entisestään, mikäli palkkoja lähdetään laskemaan samalla kuin veroja kiristetään. Kun kulutus laskee, niin valtion saamat veroeurot vähenevät.

Tästä päästäänkin sitten siihen, että huomataan ettei julkisiin palve-

Tähän soppaan pitää lisätä, että syksy oli erittäin vilkasta yt-neuvottelujen aikaa. SAK:n tilastojen mukaan syksyllä irtisanottiin noin 16 000 ihmistä ja yt-neuvottelujen kohteena oli yhteensä 104 000 työntekijää. Tilastokeskuksen mukaan marraskuussa työttömyysprosentti oli 7,3 prosenttia ja 15–24-vuotiailla nuorilla jopa 15,5 prosenttia. Rakennusosalalle on taas kerran ennustettu vaikeaa kevättä uusien töiden suhteen.

Eli aika heikolta näyttää tulevaisuus. Täytyy tietysti ottaa huomioon, että rakentaminen on aina ollut kausiluontoista, joten kesä tuo taas lisää työmaita alkuvuoteen verrattuna. Mutta ainakin isoilla työmailla on nykyisin lähes pelkästään aliurakointia ja omia miehiä ei niinkään ole. Elikkä töitä on varmasti tarjolla, mutta missä ja millä hinnalla?

Pahasti näyttää siltä, että tämä nykyinen talustilanne ollaan täysin kaatamassa tavallisen palkansaajan niskaan, joka ei todennäköisesti ole itse asiaan paljoa vaikuttanut. Tämän päälle lisätään jatkuva puhe lomautuksista, palkka-alesta sekä veronkorotuksista, niin ei kylä hyvältä vaikuta palkansaajan puolella.

Jotta ei nyt kokonaan synkistelyksi menisi, niin jotain hyvääkin on tuki saatu aikaan: nimittäin veronumerouudistus, joka tulee nyt

alkuvuodesta voimaan kaikilla työmailla. Jos vaan verottaja pystyy toimimaan, kuten on luvannut, tulee tämä vähentämään harmaata taloutta ja samalla tuo niitä veroeuroja valtion kiristuun. Mutta paljon on vielä tehtävää tulevina vuosina.

Toivotan kaikille hyvää alkunutta vuotta. Toivotaan, että tulevat tes-neuvottelut menevät hyvin ja päästään sopuun, joka miellyttäisi kaikkia osapuolia.

Henri Karvinen

Nuorisotyöryhmän jäsen

Hiljainen hetki rakennusalan työmailla 12.2.2013 klo 13:00

Tiistaina 12.2.2013 klo 13.00 vietetään hiljainen hetki, jossa halutaan muistaa rakennusalan työpaikoilla työtaturman uhriksi joutuneita.

Hiljaisella hetkellä muistutetaan, että vuonna 2012 rakennusosalalla menehtyi 10 henkilöä tapaturmaisesti.

Kuolemantapausten lisäksi työmailla sattuu paljon tapaturmia, joista liian monet johtavat pysyvään vammautumiseen ja työkyvyttömyyteen.

Työsuojeluyhteistoiminnalla voidaan vähentää työtaturmia, kuolemantapauksia ja ammattitauteja. Työsuojelun tasoa on mahdollista nostaa ja suunnitelmallisella toiminnalla voidaan saavuttaa 0-tapaturman taso.

 Rakennusliitto

Tyst stund på byggarbetsplatserna 12.2.2013 kl. 13:00

Tisdagen 12 februari 2013 kl. 13.00 hålls en tyst stund då vi minns dem som råkat ut för ett arbetsolycksfall på arbetsplatserna inom byggbranschen. Med tysta stunden påminner vi om att tio personer år 2012 dog i ett olycksfall inom byggbranschen.

Utöver dödsolyckorna sker det många olycksfall på byggena. Allt för många av dem leder till bestående handikapp och arbetsoförmåga.

Med hjälp av arbetarskyddsverksamheten kan vi minska antalet arbetsolycksfall, dödsolyckor och yrkessjukdomar. Det är möjligt att höja nivån på arbetarskyddet och genom planmässig verksamhet kan vi nå en nivå med noll olycksfall.

 Rakennusliitto

Raksan luottamushenkilö

KÄYTÄ KOULUTUS-OIKEUTTASI

Luottamusmiehet

11.-13.02. LM jatkokurssi osa I ja 04.-06.03. osa II, Siikaranta

Työsuojeluvalltuutetut

12.-14.02. peruskurssi, Lappeenranta
05.-07.03. peruskurssi, osa 1 ja
26.-27.03. osa 2, Rovaniemi

Yhteistä

06.-08.02. LM/TSV täydennyskurssi, Siikaranta

Yhteismieskoulutus

11.-12.02. Turku
11.-12.03. Uusimaa
25.-26.03. Kuopio

Rakennusliitto

Ilmoittautumiset viimeistään 3 viikkoa ennen kurssia skannattuna ay-koulutushakemuksella: koulutus@rakennusliitto.fi tai: Rakennusliitto/kurssisihteeri, PL 307, 00531 Helsinki

Valmis maailmanvalloittaja

Rizzle: Folk until you fold.

Omakustanne.

Kiitämme: Levy on täysin kansainvälistä tasoa.
Moitimme: Näitä omakustanteita ei saa ihan joka kaupasta.

Jyri Vasamaa

Paraislainen Rizzle osoittaa uutuudellaan *Folk until you fold*, että omakustanteenakin voi tehdä ihan kansainvälistä tasoa olevaa musiikkia, kun on vain hyviä biisejä, viitsii panostaa soitukseen ja varaa reilusti aikaa studiolla olemiseen. Näin digitaalisen aikana se ei ole kovin kallistakaan.

Jos pidät irlantilaistyyppisestä musasta, pidät aivan varmasti tästä levystä. Ensimmäisen instrumentaalina esitetyn *Blarney Pilgrim/Piraatn* -biisin jälkeen nimittäin pamahtaa *All For Me Grogista* lähtien sellainen hittiputki, mikä pistää sinut vääntämään niin sanotusti potikat kaakkoon, ja hoilottamaan kertosaikeissa bändin mukana. Ei ole mikään ihme, jos radion ruotsinkielinen kanava on innostunut tätä soittelemaan. Bändi jyskää sellaisella voimalla, että se kuulostaa iso levy-yhtiön tuotokselta.

Myös instrumentaalikappaleet toimivat, johtuen erittäin tarkasta soitosta ja maukkaista sovituksista. Näistä pidin eniten kuudentena kuultavasta *Britches Full Of Stitchesista*. Kappaleessa yhdistellään jännästi funkia ja irlantilaista kansanmusiikkia. Puolenvälin bassosoolo paukkuu kivasti.

Ei ole kauhean vaikea arvata mitä tekstiosasto käsittelee. Varsinkin kun laulujen nimet ovat sellaisia kuin *Dirty Drunken Bastard*, *Bottle Of Wine* tai *Drunk Once Again*. Kun laulujen nimet ovat tuollaisia, levyn päättävä *No More Rum* onkin mitä mainioin lopetus-kappale. Kun Pogueskin vetää biisinsä reilusti murteella, sopii lievä paraisten murrekin tähän musaan, kuin tuoppi kouraan. Oma suosikkini levyllä on *Leaving Of Liverpool*. Huhupuheiden mukaan tämä bändi kannattaa käydä katsomassa myös livenä.

Koska kyseessä on omakustanne, pistetään vielä tähän loppuun, mistä tätä teosta voi ostaa. Levyä myyvät ainakin: 8Raita, Luckan, Terapihörnet, Jerry's Music sekä tietysti bändi itse osoitteesta rizzle.band@gmail.com.

L	A	M	B	D	V	K	T	Z	Y	J	U	F	I	N	C	X	E	H	S	W	G	Ö	P	R	
																								O	Ä
A	H	A	B	V	M	O	N	A	C	O	P	H	O	E	N	I	X								
A	A	N	E	L	U	O	A	L	P	O	R	E	E	E	R	I	K								
I	G	O	R	S	S	P	R	I	N	G	E	R	A	N	W	A	R	Ä	Y						
M	A	S	I	A	T	D	C	A	R	I	T	A	P	X	E	N	O								
S	A	A	B	P	A	H	M	I	A	I	O	T	S	O	E	T	I								
N	B	J	Ö	R	N	A	N	U	M	M	I	E	R	I	S	T	Ä	J	Ä						
H	I	H	A	H	G	I	N	I	M	V	A	I	T	I	O	U									
T	S	Y	Ö	T	I	T	N	R	Ä	M	E	S	V	I	C	T	O	R							
			L	U	S	I	I	N	A	I	E	R	O	T	A	C	M								
			K	Ä	A	R	M	E	N	I	S	O	T	J	R	E	A	G	A	N					
			N	B		T	Ä	H	D	E	T	F	A	N	I	T	R								
			L	E	S	O	T	H	O	Y	T	A	C	O	A	L	A	J	I	T					
			A	Y	I	S	A	L	K	V	B	U	F	F	Y	U	H								
			A	E	R	O	B	I	C	J	U	H	A	N	I	T	D	I	I	V	A				
E			M	J	E	A	S	E	M	A	A	R	A	B	I	C	I								
T	A	K	A	S	Ä	Ä	R	I	O	I	R	I	S	Ö	R	A	K	E	E	T					
E	O	H	S	G	J	O	P	A	W	A	T	T	I	A	X										
L	E	F	F	A	S	O	L	M	U	U	U	M	A	Ö	T	U	T	K	I	A					
Ä	F	W	Ä	U	Z	E	U	S	N	I	S	K	A	Z	T										

M	E	L	S	K	E	K	I	R	J	A	S	A	A	T	E	V	E	H	M	A	S					
I	L	I	E		H	A	A	P	A	V	A	A	N	E	M	M	A	U	U	S	I					
S	Ä	I	L	Ö	T	T	A	N	K	O	T	I	E	T	O	J	Ä	I	N	E	N					
S	I	V	U	I	K	O	N	I	M	I	E	S	R	O	S	A	L	A	M	A						
I	N	I	S	T	Ä	S	A	N	O	A	L	M	A	T	O	S	U	K	A	T						
										V	A	L	U	M	A	I	I	L	I	A	R					
										A	U	U	R	P	O	T	A	R	S	K	A					
										K	I	P	A	K	K	A	I	L	M	A	I					
										O	L	A	V	I	N	E	N	Ä	S	V	E	A				
										P	A	A	S	T	O	P	K	I	R	K						
										T	O	V	I	T	S	I	N	I	P	A	R	T	A			
										E	T	A	N	A		O	E	S	K	O	T					
										R					R	U	M	U	U	S	I					
										V	A	L	K	O	I	S	E	T	O	K	S	A	T			
										E	L	I	A	E	E	T	A	N	Y	T	K	E				
										Y	K	S	I	H	I	R	V	I	E	L	Ä	I	N			
										S	U	A	T	A	N	O	A	N	Ä	T	Ä					

7	8	5	6	4	9	3	1	2	1	3	4	2	8	7	9	5	6	7	4	9	3	6	1	8	5	2
3	2	4	7	5	1	6	8	9	6	5	7	9	4	1	3	2	8	3	5	8	4	9	2	1	6	7
9	6	1	2	8	3	7	5	4	2	8	9	3	6	5	4	1	7	6	2	1	7	8	5	3	4	9
5	7	8	3	2	4	1	9	6	3	7	1	8	5	9	2	6	4	2	8	7	5	4	6	9	3	1
1	9	2	5	7	6	4	3	8	8	6	5	4	7	2	1	9	3	4	3	6	2	1	9	7	8	5
4	3	6	1	9	8	5	2	7	4	9	2	6	1	3	7	8	5	9	1	5	8	7	3	4	2	6
2	5	3	9	6	7	8	4	1	9	1	8	7	3	6	5	4	2	5	7	4	9	2	8	6	1	3
8	1	7	4	3	2	9	6	5	5	4	3	1	2	8	6	7	9	8	6	2	1	3	7	5	9	4
6	4	9	8	1	5	2	7	3	7	2	6	5	9	4	8	3	1	1	9	3	6	5	4	2	7	8

PALLISTI ja JALLISTI

Kansanedustajan palkkoja joskus nauttimaan pyrkinyt Matti Nykänen (vas.) ehti urallaan moneen, mutta ei tainnut mäkihyppyä sisähallissa harrastaa.

Palkkojen ja sääntöjen vaihtuvainen maailma

Pallisti: Pyhien jälkeen rahapussi möllöttää tyhjiillään. Tiesitkö muuten velikuomaseni, että rahat sai taas hupenemaan varmuudella joulupaketteihin, kinkkuihin ja hehkuviineihin? Viimeiset tuli räiskäytettyä taivaalle. Puhumattakaan sitten lasisista laulukirjoista, joita tyhjeni. Ja sitten vielä kohmelaisen uuden vuoden kunniaksi ovat alkaneet nämä palkanalennuspuheet, oikein pressa niitä esittämässä etunenässä.

Jallisti: Aivan normaalia moinen joulutuhailu on. Mutta vuoden lopussa herra Niinistö tosiaan iski laskua kehiin. Suuresti solidaariset, vain parikymmentätuhatta euroa kuukaudessa tienaaavat yrityspomot iskivät peesiin. Ja kyseisellä logiikalla vahinko pistetään kiertämään ja jokainen pari tuhatta kuussa tienaaava pääsee ajattelusta leikkausosingolle. Näyttää siltä, että lainsäätäjätkin saivat osansa tästä menosta. Tosin heidän pussinsa voisi sinällään menon kestää, vaikka palkasta jonkun prosentin nirhaisee pois.

Pallisti: Yhteiskunnan pelisääntöjä pitää väkertää uuteen uskoon. Monessa urheilulajissahan säädosvärkkäily on toistuvaa veivausta. Muutama vuosi takaperin esimerkiksi pesäpallon sääntösirkuksessa rysäytettiin kuviot joka kausi uuteen uskoon niin, ettei kukaan tahtonut pysyä perässä. Ehkä vähiten katsojat, joille koko hommasta yri-

tettiin tehdä kiinnostavampaa ja kiihkeämpää.

Jallisti: Mutta kun ei tiedä miksi kentällä tahtuu jotain, ei se kokonaiskuvaa paranna. Ja sitten kaiken maailman jokereita on kohta kymmenkunta, katoaa pelin alkuluonteesta jotain. Monipuolisuuden nimissä palloa pitäisi lyödä ja ottaa kiinni!

Pallisti: Toki urheilulajit kehittyvät ajan myötä. Tämä suojeluskuntalaji on ehkä saanut hiljalleen inhimillisempiä piirteitä. Alun perin pelaajat eivät saaneet käyttää räpylöitä, mikä eittämättä nykymeiningeillä tuottaisi kohtuullisen kipeät fiilikset pallon nasahtaessa yli sadan kilometrin tuntivauhtia sormien niveliin... Ja tämän päivän vermeillä voisi tykittää pallon vaikka minne asti, joten ehkä takarajan asettaminen 1930-luvun jälkeen oli fiksu juttu. Säästää ikkunoita ja autojen tuulilaseja.

Jallisti: Myös ihmisen synkemmät puolet ovat pilkistäneet esiin sääntöviilailuiden ansiosta. Kaikista suurin muutos jaksopelaamisen muodossa tehtiin vedonlyöntivaatimusten sanelemana. Mutta kuinkas sitten kävikään. Pitkävetolappujen kuumottava polte ja löppäsuiden levittämät jutut varmoista rahoista johtivat kaikkien aikojen rosvosektoriryssäyttykseen, jonka henkisen velan voi huomata vielä 15 vuoden kuluttua hässäkästä.

Pallisti: Näihin soppiin ovat urheilijat lajeissaan kautta maailman sotkeutuneet. Mutta joissain lajeissa ei pitkästä historiasta huolimatta ole sääntöjä juuri rukkailtu, koska esimerkiksi tenniksessä tehtiin vuosi sitten lajin yli satavuotisen historian viides sääntömuutos. Ja tällöinkin vain määrättiin alle kymmenvuotiaiden palloista hieman hitaampia ja erivärisiä kuin aikuisten kapistuksista.

Jallisti: Poikkeus vahvistaa säännön. Sitten taas moottoriurheilun puolella sääntömuutoksia on 50 vuodessa. Tosin sen ymmärtää paremmin, koska tekniikka päivittyy kiihkeällä vauhdilla. On nimittäin vähän erilaiset moottorit tätä nykyä ylipäätään kuin 1960-luvulla.

Pallisti: Säättämistä ja säätämistä, sitä piisaa. Ja mantereesta riippuen saattaa olla lajilla aivan omat säännöt. Jääkiekkoväki tietää nyt sen, että kaukalot ovat Amerikan mailla kapeammat, mutta niin on koriksessa heittorajat erilaiset Eurooppaan verrattuna. Kolmen pisteen heiton saa Suomessa puoli metriä helpommalla kuin NBA:ssa. Kunnnes säännöt taas muuttuvat.

Jallisti: Modernia tulta edustaa kai se, että uuden ajan mikrosirumenon myötä jalkapalloon näyttäisi tulevan maaliviivateknologia. Sen avulla tuomari pääsee tarkistamaan, että kävikö peliväline maalissa vaiko ei. Sanottakoon, että tällä pallolla olisi juhlistu varmaan useaan otteeseen eri arvokisamestareita. Niin. Olisi ja olisi. Semoista säättöä.

Pallisti: Säättämisellä on tärkeä rooli. Eihän noille kansanedustajillekaan kannattaisi maksaa ollenkaan palkkaa, jos Suomessa lait pysyisivät koko ajan samoina. Lakien laittaminen uusiin ja toivottavasti myös järkeviin järjestyksiin on heidän työtään. Oli miten oli, kansakunnan kusitopat saanevat silti kuulla kitinänsä.

Jallisti: Erään urheilulajiin liittyvän kitinän saattaisi tosin lopettaa vaikka sellainen sääntömuutos, että sille rakennettaisiin kunnolliset suorituspaikat. Mäkihypyn kun voisi viedä kokonaan sisähalleihin taatusti tyyniin olosuhteisiin, niin eivät haittaisi tuuliolosuhteiden muutos ja hyppypukusäädölle tulisi myös omanlaisensa päätepiste.

Pallisti: Tosin auttaisiko tämä suomalaisia ahdingosta pois, kun telkkarimainoksen mukaan ei Matti Nykäsen seuraajilla ole rahaa hommata edes siteitä suksiinsa.

Olli Kohonen

RAY TUKEE
ray
RAY STÖDER

ENSIMMÄINEN ASKEL

YHTEISTÄ AIKAA PERHEEN KANSSA?

TUTUSTU JA HAE JAKSOLLE WWW.PHT.FI

PHT PALKANSAAJIEN HYVINVOINTI JA TERVEYS RY

Ensimmäinen askel on koko perheen hyvinvointijakso, jolla pääset matkalle kohti terveellisempiä elämäntapoja! PHT tarjoaa elämyksiä, onnistumisen iloa ja hyvää oloa ympäri Suomen.

ENSIMMÄINEN ASKEL ON TÄRKEIN.

PHT ry, Lintulahdenkatu 10, 00500 Helsinki.

RAY TUKEE
ray
RAY STÖDER

ENSIMMÄINEN ASKEL

ELÄMYKSIÄ JA LIKUNNAN ILOA!

TUTUSTU JA HAE JAKSOLLE WWW.PHT.FI

PHT PALKANSAAJIEN HYVINVOINTI JA TERVEYS RY

Ensimmäinen askel on hyvinvointijakso, jolla pääset matkalle kohti terveellisempiä elämäntapoja! PHT tarjoaa elämyksiä, onnistumisen iloa ja hyvän olon mahdollisuuksia ympäri Suomen.

ENSIMMÄINEN ASKEL ON TÄRKEIN.

PHT ry, Lintulahdenkatu 10, 00500 Helsinki.

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuussa on ehdottomasti oltava merkintä:

Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: ilmoitukset@rakennusliitto.fi
tai faksilla: 020 774 3061.

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi!

Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia. Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.

TAPAHTUMAT

Hämeenlinnan rakentajaveteraanit

Kokous ke 16.1. klo 13, Birger Jaarlin katu 12 A. Puheenjohtajan valinta ja toimintasuunnitelman laatiminen. Mukana toimitsija Jari Kostiainen. Tervetuloa!

Teatteriesitys pe 1.3. klo 19, Hämeenlinnan Kaupunginteatteri, Seela Sellan esitys "Ottaa sydämestä". Olemme varanneet 25 lippua. Hinnat: jäsen 10 €/kpl, seuralainen 20 €/kpl ja ulkopuolinen 30 €/kpl. Sitovat varaukset viimeistään pe 1.2., Matti Virtanen p. 045 7730 2820 tai matti.j.virtanen@aina.net. Liput jaetaan helmikuun kokouksessa 20.2. tai sovittaessa ennen esitystä teatterin aulassa.

Kirveskerho 55

Vuosikokous ti 12.2. klo 11, Mäkelänkatu 8, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.

Juttutupa kokoontuu tiistaisin klo 11, Mäkelänkatu 8, Helsinki. Kevätkaudella: 12.3., 9.4., 14.5. Syyskaudella: 10.9., 8.10., 12.11., 10.12.

Tervetuloa!
Hallitus

Os. 002, Helsingin maalarit Maalariveteraanit eli Mutlarikerhon kokoontumiset kevätkaudella 2013, joka kuukauden toinen keskiviikko klo 13, Viides linja 3, 00530 Helsinki.

Ensimmäinen kokoontuminen ke 9.1. klo 13. Keskustellaan ajankohtaisista asioista kahvikupposen ääressä. Muut kokoontumiset: 13.2., 13.3., 10.4. Tervetuloa!

Os. 039, Helsingin matto- ja parkettimiehet

Kuukausikokous ke 6.2. klo 16, ammattiosastojen Tiimitupa, Viides linja 3, 00530 Helsinki. Käsitellään esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 041, Seinäjoki

Kuukausikokous ke 30.1. klo 19, osaston toimisto, Vapaudentie 32–34, Seinäjoki. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 042, Hyvinkää

Hallituksen kokous ke 6.2. klo 18, Järjestöalo, Hyvinkää. Käsitellään

esille tulevat asiat.

Toimihenkilöt 2013: puheenjohtaja Pauli Nousiainen p. 040 827 8924, sihteeri Pertti Pekkarinen p. 040 834 1746, taloudenhoitaja Matti Ihanus p. 040 510 5654. Hallituksen jäsenet: Pertti Pekkarinen vara Vilho Korpele, Matti Ihanus vara Jorma Suurhamari, Mikko Taskila vara Martti Päivinen, Mikko Tervonen vara Leo Tervonen.

Osaston kuukausikokoukset ovat avoinna kaikille osaston jäsenille. Myös sääntömääräiset kokoukset. Hallitus

Os. 051, Jyväskylä

Rakennusliiton talvipäivät 16.–17.3., Vuokatti. Osasto kustantaa jäsenilleen yhteiskuljetuksen ja -majoituksen. Lisätiedot ja ilmoittautuminen heti, Raimo Saukko p. 040 768 8811. Hallitus

Os. 074, Valkeakoski

Kevätkokous ti 12.2. klo 19, Kerhomaaja, Valkeakoski. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os.100, Hämeenlinna

Teatteriesitys ke 23.1. klo 19, Eräs teatterissa, Aulangontie 1, Hämeenlinna. Ohjelmassa Dario Fon kaksi pienoisyntymä: Kaikki vorot eivät tule varkasiin ja Maalareilla ei ole muistoja. Lippuja 60 nopeimmalle hintaan 5 €/kpl, Hämeenlinnan toimistolta p. 040 575 8349. Tervetuloa! Hallitus

Os. 101, Porin maalarit ja mattomiehet

Kuukausikokous ti 15.1. klo 18, Rakennusliiton Satakunnan aluetoimisto, Liisankatu 18, Pori. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 292, Lapua

Kevätkokous pe 8.2. klo 18, ravintola Marian Talli, Puistotie 3, Lapua. Esillä sääntöjen määräämät asiat, osaston lakkauttaminen ja yhdistäminen osasto 041 Seinäjokeen sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 342, Jyväskylän kirvesmiehet

Kevätkokous ke 6.2. klo 18, Hotelli Cumulus, Väinönkatu 3, 40100 Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat.

Ammattiosastojen kevätkokoukset

Viimeistään maaliskuun viimeisenä päivänä pidettävässä osaston kevätkokouksessa:

- käsitellään hallituksen laatima toiminta- ja tilikertomus edelliseltä kalenterivuodelta;
- käsitellään toiminnantarkastajan lausunto;
- päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä;
- päätetään mahdollisista muista esille tulevista asioista.

Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 349, Matinkylä

Kuukausikokous ma 11.2. klo 18, Matinkylän Pirtti, Keskipäivänkuja 4, 02210 Espoo. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 354, Sodankylä

Kylpyläretki 8.–10.2. Oulun Eedeeniin. Tiedustelut ja ilmoittautumiset viimeistään to 24.1., Juha Pikkuhokana p. 0400 193 881. Hallitus

Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät

Kevätkokous ke 12.2. klo 16, osaston toimitilat, Viides linja 3, 00530 Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulvat asiat. Toimitsija Niko Räsänen kertoo ajankohtaiset asiat. Sämpylä ja kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Hallitus
Nuuskakerhon kokoontumiset kevätkaudella, osaston toimitilat, Viides linja 3, 00530 Helsinki. Kokoontumiset klo 11 seuraavasti: 24.1., 7.2., 21.2., 4.3., 21.3., 4.4., 18.4., 2.5. Osastomme eläkeläisjäsen, olet tervetullut Nuuskakerhon toimintaan. Yhdessä saamme toiminnan kehitettyä mieleiseksi. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Veteraanijaosto

Os. 540, Uudenmaan maarakentajat

Luunkalujaiset la 19.1. klo 17, Vanhan Kellari. Kutsu on avec, osasto tarjoaa ruuan ja ruokajuoman. Sitovat ilmoittautumiset mahdollisimman pian, Jouko Kolehmainen p. 040 523 5935. Paikkoja rajoitetusti!
Hallitus

Os. 601, Helsingin muurarit

Muurarien talvipäivät 2.–3.3., Lomakeskus Huhmari, Polvijärvi, Joensuu. Bussikuljetus järjestetty. Ilmoittautumiset viimeistään pe 15.2., Tapio Knuutila p. 0400 473 246. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 603, Turun muurarit

Veteraanitapaamiset kevätkaudella 2013 jatkuvat joka kuukauden toinen tiistai klo 11, Rakennusliiton Turun aluetoimistossa, Uudenmaankatu 6 A, Turku. Hallitus

ONNEA

90 vuotta

Oja Eino Matias 10.12.2012, Kaarina.
Os. 015, Turun kirvesmiehet

KIITOS

Kiitän Rakennusliittoa muistamisesta merkkipäivänäni.

Olavi Venetpalo

Haluaisin kiittää os. 392 Tampereen putkimiehiä ja -eristäjiä sekä veteraanikerho Junttureita saamastani huomion osoituksesta täyttäessäni marraskuussa 70 vuotta.

Rauno Viljanen

KUOLLEITA

Kokko Raimo Johannes

Osastomme pitkäaikainen jäsen Raimo Johannes Kokko kuoli 30.9.2012. Hän oli syntynyt 30.1.1946 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 28.10.1986. Muistoa kunnioittaen
Os. 268, Muurame

Mäntynen Väinö Kalevi

Osastomme pitkäaikainen jäsen Väinö Kalevi Mäntynen kuoli 27.11.2012. Hän oli syntynyt 28.2.1922 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.7.1951. Muistoa kunnioittaen
Os. 101, Porin maalarit

Saarinen Vellu

Osastomme pitkäaikainen jäsen Vellu Saarinen kuoli 26.11.2012. Hän oli syntynyt 19.9.1955 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.4.1983. Muistoa kunnioittaen
Os. 010, Tampere

Sipiläinen Eino

Osastomme pitkäaikainen jäsen Eino Sipiläinen kuoli 6.12.2012. Hän oli syntynyt 25.2.1912 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.5.1945. Muistoa kunnioittaen
Os. 100, Hämeenlinna

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot
löytyvät internetistä
www.rakennusliitto.fi

VOIMASSAOLEVAT:

- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitüs Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- ”Artexx” Steplewski Artur
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- Betamer Eesti Oü
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü

- Edmonton Oü
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Ehiter Arendus Oü
- Eikner Oü
- Enner Ehitus Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitüs Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- FHU ”PM-BUD”
- Feluko Oü
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalaus ja Målning Ky
- Garantmeister Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Hausland Oü
- Helmholt Oü
- Hordinal Oü
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone ”Suvireta”
- Keskustan Talexi & Tar Oy

- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Marsalis-Ehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. z.o.o.
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Navero Oy
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Rakennusexpertit JKL
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü

- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Roiha Oy
- Satikuti Invest Oü
- Savega AS
- Scantrim Oy
- Siivous-Expertit Osuuskunta
- Slova s.r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Sven Trading Ltd
- Tasokas Oü
- TG Kattomiehet tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- Triaad Grupp Oü
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oü
- Vahotek Oy
- Ventago Oü
- Vimeco Oy
- Windrox Grupp AS

KURSEJA JA KOULUTUSTA

TYÖTURVALLISUUS ON AMMATTITAITOA

Varsinais-Suomen alueen rakennusalan työturvallisuuskampanjan koulutustilaisuudet talvikaudella 2013 järjestetään alla olevan ohjelman mukaisesti. Tilaisuudet on tarkoitettu työsuojelupäälliköille ja työnjohtolle sekä luottamusmiehille, työsuojeluvalltuutetuille ja työpaikan yhteismiehille. Työntekijöiden edustajat voivat osallistua tilaisuuksiin vapautuksensa puitteissa.

Tilaisuudet pidetään iltapäivisin ja ne kestävät 2–3 tuntia. Kustakin tilaisuudesta laaditaan erillinen ohjelma. Tilaisuuksissa on lisäksi mukana eri oppilaitosten rakennusosastojen oppilaita.

Aihe: Korkealla työskentely sisätyövaiheen aikana

Telineet, tikkaat, pukit.

Aika: pe 1.2. klo 11–13

Paikka: Turun Messu- ja Kongressikeskus, Messukentänkatu 9–13
Rakentaminen & Sisustaminen 2013 -messut

Aihe: Työturvallisuuskilpailun 2012 palkintojen jako

Purkutöiden suunnittelu, pölyntorjunta ja asbestipurku.

Aika: to 4.4. klo 12–15

Paikka: Virastotalon luentosalin, Itsenäisyyden aukio 2

Koulu: Turun ammatti-instituutti

Lisätietoja: Rakennusliitto, Juha Valonen p. 0500 523 849
Talorakennusteollisuus, Kimmo Lang p. 050 595 6422
Aluehallintovirasto, Olavi Laine p. 040 727 1793

TALOTEKNIikka-ALAN KOULUTUSTA Oulun alue

Putkimiesten atk-pohjainen urakanlaskenta

Aika: la 9.2. klo. 9.00

Paikka: Rakennusliiton Oulun aluetoimisto, Rautatienkatu 40, 90120 Oulu.

Iv-asetajien atk-pohjainen urakanlaskenta

Aika: su 10.2. klo. 9.00

Paikka: Rakennusliiton Oulun aluetoimisto, Rautatienkatu 40, 90120 Oulu.

Kouluttajana työehtotoimitsija Kimmo Palonen.

Omat koneet mukaan!

Ilmoittautumiset viimeistään pe 25.1., Esa Niskanen p. 0400 277 294.

Rakennusliiton Oulun aluejärjestö

MITTAMIESKOULUTUS

Tampereen työssäkäyntialueen mittamiehet huomio!

Aika: la 16.2.2013 klo 9.00

Paikka: osaston toimitilat, Sorinkatu 4, Tampere

Aiheena: Perehdytään M-Mies-mittaushjelman viimeisimpään versioon.

Kouluttaja: Pauli Kautonen

Sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 25.1.2013, kalle.hyotynen@gmail.com.

Os. 010, Tampere

KIRVESMIESTEN ATK-AVUSTEINEN URAKANHALLINTAKOULUTUS Pohjois-Suomen toiminta-alue Oulu-Kainuu-Lappi

Aika: la 16.2. klo 9.00–17.00

Paikka: Rakennusliiton Oulun aluetoimisto, Rautatienkatu 40, Oulu

Sisältö: Extranet-tiedostojen hyödyntäminen, tes-hinnoittelun nettilaskin, työurakkaseuranta erilaisilla menetelmillä, työaikakirjanpito tavat, väli- ja loppumittaus.

Kouluttaja: aluetoimitsija Seppo Lopakka

Koulutus soveltuu kaikille, jotka urakatyötä tekevät tai haluaisivat tehdä. Matkat maksetaan linja-autotaksan mukaan 17 €:n asti. Tarjotaan lounas ja kahvit.

Ota oma kannettava tietokone mukaan! Jos omaa ei ole, niin paikalla on muutamia koulutuskoneita. Jäsenille maksuton.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset viimeistään pe 8.2.,
Seppo Lopakka p. 050 566 5281 tai seppo.lopakka@rakennusliitto.fi.

ELÄKELÄISTEN LOMAT 2013

Liiton veteraanilomat

Härmän kuntokeskus

22.–29.4.2013 **Hakuaika päättyy to 28.2.2013**

Lomalle voivat hakea Pohjanmaan, Kainuun, Lapin, Oulun, Keski-Suomen, Hämeen ja Itä-Suomen alueen eläkkeellä oleva vapaajäsenyyden saavuttanut jäsen, joka ei aiemmin ole ollut liiton veteraanilomalla. Veteraanille lomaviikko on maksuton ja mukaan tuleva puoliso maksaa lomasta 320 €. Matkakuluja ei korvata.

Urheiluopisto Kisakeskus, Pohja (Raasepori)

15.–21.4.2013 **Hakuaika päättyy to 28.2.2013**
09.–15.9.2013 **Hakuaika päättyy pe 26.7.2013**

Lomalle voivat hakea Uudenmaan, Kymen, Satakunnan, Turun, Keski-Suomen, Hämeen ja Itä-Suomen alueen eläkkeellä oleva vapaajäsenyyden saavuttanut jäsen, joka ei aiemmin ole ollut liiton veteraanilomalla. Veteraanille lomaviikko on maksuton ja mukaan tuleva puoliso maksaa lomasta 260 €. Matkakuluja ei korvata.

Valituille lomalaisille lähetetään kutsukirje noin kuukautta ennen lomaa.

Hyvinvointilomat ry:n lomaviikot

Lomakeskus Huhmari

83700 Polvijärvi (Joensuu)

www.lomakeskushuhmari.com

Lomalaisten valinnassa noudatetaan STM:n ja RAY:n ohjeita. Majoitus on ennalta suunniteltu toteutettavaksi loma-asunto/pariskunta tai yksin tulevat 2 henkilöä/loma-asunto. Päärakennuksessa sijaitsevat ravintola, vesimaailma poreineen ja putouksineen sekä liikuntatila.

Vesiviikko eläkeläisille 12.–17.8.2013

Vesiliikunnasta hyvää oloa haluaville. Luentoja vesiliikunnasta ja veden tärkeydestä. Monipuolista liikuntaa unohtamatta.

Ostavastuu 5 vrk:n täysihoitolomasta on 110 €. Matkakuluja ei korvata.

Hakuaika päättyy pe 31.5.2013

Yyteri kylpylähotelli

Sipintie 1, 28840 Pori

www.yyterinkylpylahotelli.fi

Virkistysviikko 13.–18.5.2013

Yyterin kylpylä sijaitsee ainutlaatuisen kansallismaiseman keskellä, Porin Yyterin ytimessä.

Ostavastuu 5 vrk:n täysihoitolomasta on 125 €. Matkakuluja ei korvata.

Hakuaika päättyy to 28.2.2013

Lisätietoja kaikista lomista:

Lomavastaava puh. 020 774 3012

tai sirpa.ahonen@rakennusliitto.fi

http://www.rakennusliitto.fi/terveena_tyoelamassa

lomahakemukset palautetaan osoitteella:

Rakennusliitto/lomavastaava

PL 307

00531 Helsinki

TYÖTTÖMIEN ERITYISLOMAVIIKKO

Liikunnasta vireyttä 29.4.–4.5.2013

Lomakeskus Huhmari,

83700 Polvijärvi (Joensuu)

www.lomakeskushuhmari.com

Tietoa ja hyvinvointia: Mitähän se kunto on? Luento ravinnosta ja opastusta omahoitoon. Pysytään kunnossa liikunnalla: patikointia, vesijumpaa ja -juoksua, Circuit-kuntopiiri, UKK-kävelytesti ja retkiä lähiympäristöön.

Ostavastuu 5 vrk:n täysihoitolomasta on 62,50 € ja alle 16-vuotiaat lapset maksutta.

Matkakuluja ei korvata.

Hakuaika päättyy to 31.1.2013

Hakemusten palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

HYVINVOINTILOMIEN PERHELOMAVIIKOT

Vekaraviikko 22.–27.7.2013

Urheiluopisto Kisakeskus

Kullaanniemi 220, 10420 Pohjankuru

www.kisakeskus.fi

Aikuisten omavastuu 5 vrk:n täysihoitolomasta on 110 € ja alle 16-vuotiaat lapset maksutta. Matkakuluja ei korvata.

Hakuaika päättyy 31.3.2013

Vekaraviikko 23.–28.12.2013

Lomakeskus Huhmari

83700 Polvijärvi (Joensuu)

www.lomakeskushuhmari.com

Aikuisten omavastuu 5 vrk:n täysihoitolomasta on 110 € ja alle 16-vuotiaat lapset maksutta. Matkakuluja ei korvata.

Hakuaika päättyy 30.9.2013

Hakemusten palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki.

TAPAHTUMIA

MUURARIEN TALVIPÄIVÄT 2.–3.3.

Lomakeskus Huhmari

Paikka: Lomakeskus Huhmari, Huhmarisentie 43, 83700 Polvijärvi.

la 2.3. klo 8.00–10.00 kisavieraiden vastaanotto ja tervetuliaisaamiainen

Ohjelma:

la 2.3. Hiihtokilpailut: henkilökohtaiset sarjat ja viestit osastoittain, hiihtotyylit perinteinen, pilkkiviesti osastoittain 3 hlö/joukkue.

Shakki

Neuvottelukokous

su 3.3. Pilkkikilpailut: henkilökohtaiset sarjat sekä 3 hlö/joukkue.

Palkintojenjako ja päättäjäislounas.

Hinnat: Majoitus: 55 €/hlö/vrk, 2 henkeä/perheloma-asunto tai 4 henkeä/huvila tai alk. 135 €/vrk/perhe/perheloma-asunto. Hintaan sisältyy aamiainen sekä Vesimaailma-kylpylän käyttö.

Ruokailupaketti: aikuinen 32 €/hlö, lapset 5–15-vuotiaat 16 €/hlö sekä alle 5-vuotias veloituksetta (la päivällinen ja su lounas).

Varaukset viimeistään su 10.2. suoraan Huhmarin myyntipalveluun, p. 020 769 1230 tai myynti@huhmarisvaaranloma.fi.

Tervetuloa!

Os. 623, Joensuun muurarit

PILKKIKILPAILUT Pohjanmaan aluejärjestö

Aika: la 9.2. klo 10.00–14.00, siirtymäaika 30 min molempiin suuntiin.

Paikka: Kalajärvi, Peräseinäjoki

Ilmoittautumisia otetaan vastaan klo 8.45 alkaen.

Sarjat: Yleinen, naiset, veteraanit yli 55-v., nuoret alle 18-v., suurin kala, pienin kala. Kilpailukalana ahven.

Tiedustelut: Veli-Matti Poola p. 040 830 8184.

Järjestelyistä vastaa: Os. 041, Seinäjoki.

Rakennusliiton Pohjanmaan aluejärjestö

Rakennusliiton sopimusalojen kulukorvaukset 1.1.2013 alkaen

ASFALTTIALA

Päiväraha.....38 €

Majoitus ja yöpymisraha

Majoituskorvaus48 €/vrk

Yöpymisraha.....12 €/vrk

Matkakustannusten korvaus

• henkilöauto.....45 snt/km

Päivittäiset työmatkat julkisten kulkuvälineiden mukaan.

LATTIANPÄÄLLYSTYSALA

Päiväraha.....38 €

Majoitus ja yöpymisraha

Majoituskorvaus on57 €/vrk

yöpymisraha.....12 €/vrk

Matkakustannusten korvaus

• henkilöauto.....45 snt/km

• perävaunu7 snt/km

• asuntovaunu.....11 snt/km

• koneet ja laitteet3 snt/km

• henkilöiden kuljetus3 snt/km/henkilö

MAA- JA VESIRAKENNUSALA

• Päiväraha38 €

• Yöpymisraha12 €

• Ateriakorvaus9,50 €

• Kilometrikorvaus45 snt

• Lisähenkilömaksu3 snt

Työehtosopimuksen mukaiset päivittäisten matkakustannusten korvaukset:

• yli 5 km.....2,96 €

• yli 10 km.....4,02 €

• yli 20 km.....8,03 €

• yli 30 km.....10,70 €

• yli 40 km.....12,04 €

• yli 50 km.....16,06 €

• yli 70 km.....19,56 €

• yli 90 km.....22,73 €

• yli 120 km.....26,75 €

MAALAUSSALA

Päiväraha

Päiväraha.....38 €.

Majoitus ja yöpymisraha

Majoituskorvaus on57 €/vrk

Yöpymisraha.....12 €/vrk

Työpäivittäinen matkakustannusten korvaus

Työehtosopimuksen mukaiset matkakorvaukset ovat 1.1.2013 lähtien. Asunnon ja työmaan välinen etäisyys mitataan yleisen liikenteen käytössä olevaa lyhintä reittiä myöten.

• yli 5 km.....1,77 €

• yli 10 km.....2,85 €

• yli 20 km.....5,13 €

• yli 30 km.....7,47 €

• yli 40 km.....9,20 €

• yli 50 km.....11,15 €

• yli 60 km.....14,65 €

• yli 70 km.....16,58 €

• yli 80 km.....18,84 €

• yli 90 km.....21,45 €

• yli 100 km.....24,05 €

Verohallinnon päätöksen mukaisia verovapaita enimmäiskilometrikorvauksia

• henkilöauto.....45 snt/km

• perävaunu7 snt/km

• asuntovaunu.....11 snt/km

• koneet ja laitteet3 snt/km

• henkilöiden kuljetus3 snt/km/henkilö

RAKENNUSALA

Päiväraha

Päiväraha.....38 €.

Majoitus ja yöpymisraha

Majoituskorvaus on57 €/vrk

Yöpymisraha on.....12 €/vrk

Työpäivittäinen matkakustannusten korvaus

Työehtosopimuksen mukaiset matkakorvaukset ovat 1.1.2013 lähtien. Asunnon ja työmaan välinen etäisyys mitataan yleisen liikenteen käytössä olevaa lyhintä reittiä myöten.

• yli 5 km.....1,77 €

• yli 10 km.....2,85 €

• yli 20 km.....5,13 €

• yli 30 km.....7,47 €

• yli 40 km.....9,20 €

• yli 50 km.....11,15 €

• yli 60 km.....14,65 €

• yli 70 km.....16,58 €

• yli 80 km.....18,84 €

• yli 90 km.....21,45 €

• yli 100 km.....24,05 €

Verohallinnon päätöksen mukaisia verovapaita enimmäiskilometrikorvauksia

• henkilöauto.....45 snt/km

• perävaunu7 snt/km

• asuntovaunu.....11 snt/km

• koneet ja laitteet3 snt/km

• henkilöiden kuljetus3 snt/km/henkilö

RAKENNUSTUOTETEOLLISUUS

• Kotimaan päiväraha 38 €

• Osapäiväraha vajaavuorokaudelta, joka käsittää vähintään kuusi, mutta enintään 10 tuntia 17 €

• Yöpymisraha 12 €

• Ateriakorvaus 9,50 €

Kilometrikorvaukset

• korvaus oman auton käytöstä.....45 snt/km

• moottoripyörä34 snt/km

• mopo18 snt/km

Kilometrikorvausta korotetaan kolme senttiä kilometriltä kunkin sellaisen mukana seuraavan henkilön osalta, jonka kuljetus kuuluu työnantajalle.

Kilometrikorvausta korotetaan kolme senttiä kilometriltä, jos autossa kuljetettavien koneiden tai laitteiden paino ylittää 80 kiloa tai jos niiden koko on suuri.

TALOTEKNIikka-ALA

• Päiväraha 38 €

• Osapäiväraha 17 €

• Ateriakorvaus9,50 €

Päivittäiset matkat julkisten kulkuneuvojen mukaan, jollei muuta ole sovittu.

Kilometrikorvaus.....45 snt/km

VEDENERISTYSALA

Päiväraha.....38 €

Majoitus ja yöpymisraha

Majoituskorvaus48 €/vrk

Yöpymisraha.....12 €/vrk

Matkakustannusten korvaus

• henkilöauto.....45 snt/km

Ateriakorvaus9,50 €

Päivittäiset työmatkat julkisten kulkuvälineiden mukaan.

Kostnadsersättningarna inom Byggnadsförbundets avtalsbranscher från 1.1.2013

ASFALTBRANSCHEN

Dagtraktamente38 €

Inkvartering och övernattningspeng

Inkvarteringsersättning48 €/dygn

Övernattningspeng12 €/dygn

Ersättning av resekostnader

– personbil45 cent/km

Dagliga arbetsresor enligt kollektivtrafiken.

GOLVLÄGGARBRANSCHEN

Dagtraktamente38 €

Inkvartering och övernattningspeng

Inkvarteringsersättning57 €/dygn

Övernattningspeng12 €/dygn

Ersättning av resekostnader

• personbil45 cent/km

• släpvagn7 cent/km

• husvagn11 cent/km

• maskiner och apparater3 cent/km

• persontransport3 cent/km/person

JORD- OCH VATTEN-BYGGNADSBRANSCHEN

• Dagtraktamente38 €

• Övernattningspeng12 €/dygn

• Måltidsersättning9,50 €

• Kilometerersättning45 cent

• Avgift för extra person3 cent

De kollektivavtalsenliga ersättningarna för dagliga resekostnader:

• över 5 km.....2,96 €

• över 10 km.....4,02 €

• över 20 km.....8,03 €

• över 30 km.....10,70 €

• över 40 km.....12,04 €

• över 50 km.....16,06 €

• över 70 km.....19,56 €

• över 90 km.....22,73 €

• över 120 km.....26,75 €

MÅLARBRANSCHEN

Dagtraktamente

Dagtraktamente38 €

Inkvartering och övernattningspeng

Inkvarteringsersättningen är57 €/dygn

Övernattningspeng12 €/dygn

Ersättningen av resekostnader per arbetsdag
De kollektivavtalsenliga reseersättningarna från 1.1.2013. Avståndet mellan bostaden och bygget räknas enligt den kortaste rutt som kollektivtrafiken använder.

• över 5 km.....1,77 €

• över 10 km.....2,85 €

• över 20 km.....5,13 €

• över 30 km.....7,47 €

• över 40 km.....9,20 €

• över 50 km.....11,15 €

• över 60 km.....14,65 €

• över 70 km.....16,58 €

• över 80 km.....18,84 €

• över 90 km.....21,45 €

• över 100 km.....24,05 €

Skattefria maximikilometerersättningar enligt skatteförvaltningens beslut

- personbil45 cent/km
- släpvagn 7 cent/km
- husvagn..... 11 cent/km
- maskiner och apparater 3 cent/km
- persontransport..... 3 cent/km/person

BYGGNADSBRANSCHEN

Dagtraktamente

Dagtraktamente 38 €

Inkvartering och övernattningspeng

Inkvarteringsersättningen är 57 €/dygn

Övernattningspengen är 12 €/dygn

Ersättning av resekostnader per arbetsdag

De kollektivavtalsenliga reseersättningarna från 1.1.2013. Avståndet mellan bostaden och bygget räknas enligt den kortaste rutt som kollektivtrafiken använder.

- över 5 km 1,77 €
- över 10 km 2,85 €
- över 20 km 5,13 €
- över 30 km 7,47 €
- över 40 km 9,20 €
- över 50 km 11,15 €
- över 60 km 14,65 €
- över 70 km 16,58 €
- över 80 km 18,84 €
- över 90 km 21,45 €
- över 100 km 24,05 €

Skattefria maximikilometerersättningar enligt skatteförvaltningens beslut

- personbil45 cent/km
- släpvagn 7 cent/km
- husvagn..... 11 cent/km
- maskiner och apparater 3 cent/km
- persontransport..... 3 cent/km/person

BYGGNADSPRODUKTINDUSTRIN

- Dagpenning 38 €
 - Partiell dagpenning 17 €
 - Måltidsersättning 9,50 €
- Dagliga resor enligt kollektivtrafiken, om inget annat avtalats.
Kilometerersättningen 45 cent/km

VATTENISOLERINGSBRANSCHEN

Dagtraktamente 38 €

Inkvartering och övernattningspeng

Inkvarteringsersättningen 48 €/dygn

Övernattningspeng 12 €/dygn

Ersättning av resekostnader

- personbil45 cent/km
 - Måltidsersättning 9,50 €
- Dagliga arbetsresor enligt kollektivtrafiken.

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarekatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Päivärahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135
70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
Jäsenasiat 020 690 231

Palveluaika ma-to klo 8.30–16.00 ja pe klo 8.30–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsiointi

eAsioinnissa voit täyttää ansiopäiväraha hakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsioinnissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietoja.

Rakennusliitto ry

Siltasaarekatu 4,
PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003
sähköposti:
etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00
pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
PL 134
70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Työehtoasiat 020 690 232
Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika ma-to klo 8.30–16.00 ja pe klo 8.30–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

Aluetoimistot

Toimistot avoinna:

Kuopio, Oulu, Tampere, Turku Uusimaa

ma-to 8.30–12.00 ja 13.00–16.30 ja pe 8.30–12.00 ja 13.00–15.30

Muut toimistot

avoinna vain maanantaisin ja tiistaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Toimistojen yhteystiedot:

Häme/03

Hämeenlinnan toimisto

Birger Jaarlinkatu 18 B,
13100 Hämeenlinna
TES-asiat 020 690 324

Lahten toimisto

Hämeenkatu 32,
15140 Lahti
TES-asiat 020 690 324

Tampereen toimisto

Sorinkatu 4,
33100 Tampere
TES-asiat 020 690 324

Itä-Suomi/04

Joensuun toimisto

Torikatu 30,
80100 Joensuu
TES-asiat 020 690 246

Mikkelin toimisto

Porrassalmenkatu 13,
50100 Mikkeli
TES-asiat 020 690 246

Kuopion toimisto

Vuorikatu 42,
70100 Kuopio
TES-asiat 020 690 246

Kainuu/10

Pohjolankatu 28 A,
87100 Kajaani
TES-asiat 020 690 325

Keski-Suomi/02

Yrjönkatu 30,
40100 Jyväskylä
TES-asiat 020 690 246

Kymi/06

Kouvolan toimisto

Salpauselänkatu 60 C,
45100 Kouvola
TES-asiat 020 690 246

Lappi/13

Kemin toimisto

Keskuspuistikatu 50,
94100 Kemi
TES-asiat 020 690 325

Rovaniemen toimisto

Maakuntakatu 15,
96100 Rovaniemi
TES-asiat 020 690 325

Oulu/14

Rautatienkatu 40
90120 Oulu
TES-asiat 020 690 325

Pohjanmaa/05

Pitkäkatu 43,
65100 Vaasa
TES-asiat 020 690 325

Satakunta/07

Liisankatu 18,
28100 Pori
TES-asiat 020 690 324

Turku/09

Uudenmaankatu 6 a,
20500 Turku
TES-asiat 020 690 324

Uusimaa/01

Siltasaarekatu 4,
00530 Helsinki
TES-asiat 020 690 245

Jos jäät työttömäksi

* Ilmoittaudu heti työttömäksi jäätyäsi työvoimatoimistoon työnhakijaksi. Ansiopäivärahaa voidaan maksaa vain ajalta, jolloin olet ollut työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa.

* Ansiopäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenellä, joka on ollut vakuutettuna yhdenjaksoisesti työttömyyskassassa vähintään 34 työttömyyttä edeltävää viikkoa ja on vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssäoloehdon. Työttömyyskassassa vakuutettuna oleminen tarkoittaa sitä, että henkilö on työttömyyskassan jäsen ja jäsenmaksut on maksettu.

* Työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on ollut jäsenyysaikana 34 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunakin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, vaan työssäoloehto kerryttäviä viikkoja voi kerätä välittömästi työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen, 28 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana. Lisäksi edellytetään, että työstä maksettu palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Ellei alalla ole työehtosopimusta, palkan on oltava kokoaikatyöstä vähintään 1 103 euroa kuukaudessa.

* Työssäoloehdon voimassaolo päättyy, kun henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä. Työttömyyskassa voi maksaa etuuksia vasta, kun henkilö on täyttänyt työssäoloehdon uudelleen. Myös se, jos henkilö toimii palkansaajakassan jäsenyysaikana päätoimisena yrittäjänä yli 18 kuukautta, aiheuttaa työssäoloehdon voimassaolon katkeamisen.

* Työttömäksi jäävän on aina päiväraha hakemuksen toimittaessaan annettava työttömyyskassalle selvitys työttömyyttä edeltäneestä ajasta. Tiedot tarvitaan sekä työssäolosta että mahdollisesta työmarkkinoilta poissaolosta.

* Työssäoloaika osoitetaan palkkatodistuksilla, joista on käytävä ilmi työsuhteen alkamis- ja päätymisaika. Palkkatodistuksiin olisi aina hyvä saada tieto pidetyistä vuosilomista. Palkkatodistuksiin tulee merkitä työnantajan y-tunnus. Myös kopiot irtisanomis- tai lomautusilmoituksista tulee toimittaa työttömyyskassalle.

– Mikäli olet ollut lomautettuna työstäsi viimeisen vuoden aikana, palkkatiedot tarvitaan silloin tämän lomautuksen jälkeiseltä ajalta.

– Työviikoista, jolloin työtä on tehty vähemmän kuin 18 tuntia, tulee palkkatodistuksessa ilmoittaa erikseen työtunnit ja palkat. Näitä viikkoja ei oteta mukaan työssäoloehdoton eikä palkanmääritykseen.

– Useita töitä rinnakkain tehtäessä, on palkkatodistuksessa ilmoitettava työtuntien määrä viikoittain, koska näissä tilanteissa palkanmääritykseen voi ottaa enintään vain 40 tunnin palkan.

Hakemuksen täyttäminen

* Päivärahaa haetaan ansiotuvan päiväraha hakemuslomakkeella. Hakemuslomakkeita saat työvoimatoimistosta ja liiton aluetoimistosta. Jatkohakemuslomakkeita lähetetään maksuilmoituksen mukana. Jatkohakemuksen voit toimittaa kassalle myös sähköisesti Rakennusliiton eAsiointipalvelun kautta. Lisäksi hakemuksen voi toimittaa puhelimitse puheentunnistuspalvelun kautta, mikäli olet kokonaan työtön tai kokonaan lomautettu.

* Verotietoja kassalle ei tarvitse ilmoittaa, ellei verotietoihin ole haettu muutosta tai ellet ole saanut portaikkoverokorttia.

* Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista lapsikorotusta haetaan ilmoittamalla hakemuksessa lapsen syntymäaika. Tavallisesti lapsista ei tarvita todistuksia, koska lapsitiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen kautta.

* Hakemuksessa on ilmoitettava mahdolliset sivutulot ja sosiaali-etuudet ja liitettävä näistä todistukset mukaan. Maatalous- tai yrittäjätuloista on liitettävä mukaan selvitys vahvistetusta verotuksesta.

Päivärahan hakeminen

* Normaalisti päivärahaa haetaan neljän kalenteriviikon jaksossa jälkikäteen. Hakemuksen tulee päättyä sunnuntaihin.

– Työttömäksi jäävä voi kuitenkin täyttää ensimmäisen hakemuksen lyhyemmältä ajalta. Tällöinkin hakemuksen on päättyävä sunnuntaihin. Suotavaa on, että täysiä kalenteriviikkoja on jo kertynyt kolme.

– Normaalina neljän viikon rytmillä noudatetaan silloinkin kun työttömänä ollessa tekee satunnaisia lyhyitä työjaksoja, jotka alkavat ja päättyvät kyseisen neljän viikon jakson aikana.

– Jos maksujaksolla alkanut yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö jatkuu yli kyseisen neljän viikon jakson, voi hakemuksen päättää työn aloittamista edeltävään päivään. Lisäksi hakemukseen merkitään milloin yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö on aloitettu.

– Jos teet osa-aikatyötä, josta saat palkkaa kuukauden jaksoissa, hae päivärahaa kuukauden jaksossa ja liitä mukaan palkkatodistus.

– Osa-aikatyön palkasta on muistettava maksaa jäsenmaksu, jos osa-aikatyöstä kertyy työssäoloviikkoja. Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti, jotta niitä ei jouduta palauttamaan täydennettäväksi. Työttömyyspäivärahaa on haettava kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta sitä halutaan maksettavaksi. Postitse toimitetut hakemukset lähetetään työttömyyskassaan osoitteeseen:

RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA,
PL 135, 70101 KUOPIO

Hakemuksia voi jättää myös aluetoimistoihin ja joillakin paikkakunnilla osaston taloudenhoitajalle.

Rakennusalan työttömyyskassa

Om du blir arbetslös

under en granskningsperiod på 28 månader omedelbart innan man anmäler sig som arbetslös arbetssökande. Dessutom förutsätts att man har fått kollektivavtalsenlig lön för arbetet. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen ska lönen för heltidsarbete vara minst 1 103 euro i månaden.

* Arbetsvillkoren upphör att gälla när personen har varit borta från arbetsmarknaden över sex månader utan godtagbar orsak. Arbetslöshetskassan kan betala förmåner först då personen på nytt uppfyllt arbetsvillkoret. Arbetsvillkoret bryts också för en person som medan han är medlem i en löntagarkassa fungerar som företagare i huvudsyssla i över 18 månader.

* En medlem som blir arbetslös ska alltid då han lämnar in sin ansökan om dagpenning ge arbetslöshetskassan en utredning över tiden före arbetslösheten. Vi behöver uppgifter om såväl tid i arbete som eventuellt frånvaro från arbetsmarknaden.

* Tiden i arbete bevisas genom löneintyg, av vilka det ska framgå när anställningen började och slutade. Det vore bra om löneintyget alltid har uppgifter om uttagen semester. Arbetsgivarens FO-nummer ska finnas på löneintyget. Också kopior av meddelanden om uppsägning eller permittering ska skickas till arbetslöshetskassan.

– Om du har varit permitterad från ditt arbete under det senaste året behövs löneuppgifter för tiden efter denna permittering

– Löneintyget bör ha uppgifter om arbetstimmar och löner för de arbetsveckor då du har arbetat färre än 18 timmar. Dessa veckor tas inte med i arbetsvillkoret eller då lönen fastställs.

– Då du har flera arbeten parallellt bör det av löneintyget framgå antalet timmar per vecka, eftersom vi i dylika fall kan beakta lönen för högst 40 timmar.

Så här fyller du i ansökan

* Du ansöker om dagpenning på blanketten för ansökan om inkomstdagpenning. Dessa blanketter finns på Arbetskraftsbyrån och förbundets kretskontor. Vi skickar blanketter för fortsatt ansökan tillsammans med meddelandet om betalning. Du kan skicka in din fortsatta ansökan även elektroniskt via Byggnadsförbundets eAsiointipalvelu. Du kan också skicka in ansökan per telefon via telefonidentifie-

ringstjänsten, om du är helt arbetslös eller helt permitterad.

* Du behöver inte meddela kassan skatteuppgifter, utom om du har ansökt om ändringar eller om du har fått ett graderat skattekort.

* Du ansöker om barnförhöjning för barn under 18 år som du försörjer genom att i din ansökan uppgive barnens födelsetid. Vanligtvis behövs inga intyg över barnen, eftersom vi får uppgifterna om den via Befolkningsregistercentralen.

* Du ska i ansökan uppgive eventuella biinkomster och sociala förmåner och bifoga intyg över dem. Om du har jordbruks- eller företagarincome ska du bifoga utredning över senast fastställda beskattning.

Så här ansöker du om dagpenning

* Normalt ansöker man om dagpenning för fyra veckors perioder i efterskott. Ansökan ska sluta på en söndag.

– En person som blir arbetslös kan dock fylla i sin första ansökan för en kortare tid. Också då ska ansökan sluta på en söndag. Vi rekommenderar att du i alla fall har tre hela kalenderveckor som arbetslös.

– Den normala rytmen på fyra veckor följs också då du medan du är arbetslös har tillfälliga korta perioder med arbete, som börjar och slutar under denna fyra veckors period.

– Om du har börjat ett arbete som pågår över två veckor och arbetet fortsätter efter fyra veckorsperioden, kan du sluta din ansökan dagen innan du började arbeta. Dessutom ska du i ansökan anteckna när du börjat ett arbete som pågår över två veckor.

– Om du har deltidsarbete, där du får lönen per månad, ska du ansöka om dagpenning i perioder på en månad och bifoga ditt löneintyg.

– Du ska komma ihåg att betala medlemsavgift för deltidsarbetet, om deltidsarbetet gör att du samlar arbetsvillkor. Du ska fylla i alla punkter i ansökan noggrant så att vi inte behöver skicka dem tillbaka för komplettering.

Du ska ansöka om arbetslöshetsdagpenning inom tre (3) månader från den dag du vill att den utbetalas.

Ansökningar per post skickas till arbetslöshetskassans kontor på adressen:

BYGGNADSRANSCHENS ARBETSLÖSHETSKASSA
PB 135, 70101 KUOPIO

Du kan också lämna in ansökan på kretskontoren och på en del orter även till avdelningens kassör.

Byggnadsbranschens arbetslöshetskassa

* Anmäl dig genast som arbetsökande på Arbetskraftsbyrån då du blir arbetslös. Kassan kan betala inkomstdagpenning bara för den tid då du varit arbetslös arbetssökande hos Arbetskraftsbyrån.

* Rätt till inkomstdagpenning har en medlem i arbetslöshetskassan som har varit försäkrad i kassan utan avbrott i minst 34 veckor före arbetslösheten och som under den tid han varit försäkrad har uppfyllt

arbetsvillkoret. Att vara försäkrad i arbetslöshetskassan innebär att man är medlem i arbetslöshetskassan och har betalat medlemsavgifterna.

* Arbetsvillkoret fylls när personen under sin tid som medlem har varit i lönearbete i 34 kalenderveckor så att arbetstiden under varje vecka har varit minst 18 timmar. Medlemmen behöver inte ha arbetat utan avbrott, utan man kan samla veckor som fyller arbetsvillkoret

Täältä tullaan, ikuinen elämä

Muiden säätyjen tavoin myös papisto seuraa aikaa ja kehitystä. Teologiseen tiedekuntaan on perustettu viisi uutta koulutusohjelmaa, jotka vastaavat Jumalan muuttuvia käsityksiä itsestään ja luomakunnastaan. Pidä huivista kiinni, pihtarimummo!

Koulutusohjelma Uuno Turhapuro ehtoollisleivissä

Olen Jone ja opiskelen alttarikoomikoksi. Ai miksikö? No siksikö mediamaailman murros lisää kristillisen huumorin kysyntää. Tv:n ruotsinkieliset jumalanpalvelukset eivät ole enää ainoa kanava, missä se kukkii. Satiiriset viihdeohjelmat ja vuorovaikutteiset nettisivustot tarjoavat monipuolisia ansaintamahdollisuuksia pellepapeille.

Jeesus oli sitä paitsi kristityn maailman ensimmäinen stand up-koomikko, vaikka sitä ei silloin vielä tajuttu. Nykypäivänä arkinen sunnuntaisaarna on yhtä haasteellinen viihdeteko kuin seurakunnan työntekijöiden pikkujoulukeikka tai haudankaivajan polttarit. Yleisö on imaistava mukaan ensimmäisestä reliikistä lähtien.

Toisaalta jokainen koomikkopappi tietää, että lapset ovat kaikkein kriittisin yleisö. Pyhäkoulussa lentää joskus puklaus päin pläsiä ja nuorison kielenkäyttö on ehtoollisella ruokotonta. Postmodernin ajan alttarikoomikko ei pärjää ilman ironista tilannetajua.

Jumalan kommentit: Jone, sulla on oikea asenne tähän työhön. Koomikkopapin on osattava nauraa läpi kyynelten, koska omaan napaan tuijottaessa voi pudota hautaan. Jatka samaan tahtiin!

Koulutusohjelma Stairway to Heaven

Meikälainen on kastettu lapsena Elvikseksi, mutta kirkossa käytän taiteilijanimeä **Buddy Holy**. Yhtyeeni on *Keskeytetty yhdyntä*. Nimi on paitsi valistuksellinen myös vitsikäs, jotta se puhuttelisi nuorisoa.

Kauan on siitä, kun teinien luoamiseen riitti pelkkä Landola. Kalliolle kukkulalle sopii yhä leirinuotiolle ja päivävastoin, mutta kirkolliskokouksissa ja muissa virallisissa tilaisuuksissa vaaditaan *Sympathy for the Devilä*, *Paradise Cityä*, *Ob-La-Dii Ob-La-Daata* ja

Knockin' on Heaven's Dooria, eikä niitä vedellä edes Turun tuomiokirkossa ilman laadukkaita äänentoistolaitteita.

Yngwie Malmsteen Stratocaster onkin rukouksen ohella tärkein instrumenttini, mutta koska haluan kehittyä mahdollisimman korkeatasoiseksi rokkipapiksi, en ylenkatso tai alenkatso edes hissimusiikkia. Myös gangsta-rap on lähellä sydäntäni, koska tilituksen ohella tykkään puhua kielillä.

Jumalan kommentit: Rock on parasta huumetta kansalle. Jatka samaan tahtiin, Keskeytetty yhdyntä!

Koulutusohjelma Rocky I–VI

Nimeni on Mauri ja olen kolmannen vuosikurssin tappelijapappi. Respekti eli respecti on mielestäni kaikki kaikessa myös saarnamiehille.

Isä Camillo polki aikoinaan filarilla liperit kaulassa ja näytti naurtavaltta. Minä taitan käännytysmatkat Harley-Davidson Sportsterilla, jossa on alipainetoiminen polttoainehana. Työasuni koostuu mustasta nahkatakista, farmarihousuista, saappaista sekä huivista, jonka huuhton silloin tällöin joessa. Harva minulle nauraa muutoin kuin kieli poskessa.

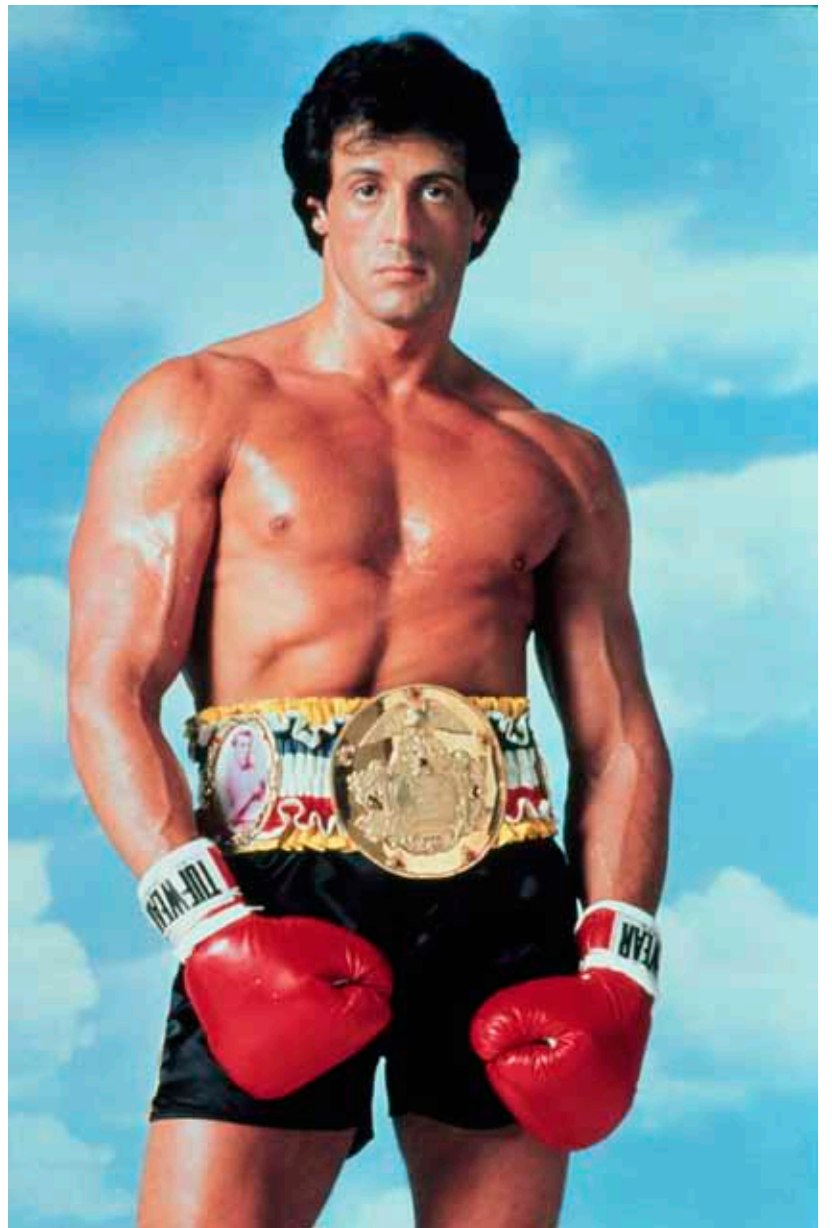
Kypärää en ole käyttänyt sen jälkeen kun Liikkuva poliisi lakautettiin. Hiippa suojelee päätäni kolhuilta maakuntakaupungeissa, joissa ajelen viikonloppuisin vaginarallia.

Viime kesänä jouduin hengenvaaraan, kun leukailin pakanoille muikkukukoista ja -kanoista Kuopion torilla, savolaisuuden mekassa. Jumala oli puolellani, joten luullakseni voitin väittelyn.

Jumalan kommentit: Muistan hyvin kyseisen kalabaliikin, jonka ratkaisin hyväkseni. Juuri tuollaista uhrimieltä lähetysaarnajilta kaivataan. Jatka samaan nelitahtiin, Maukka!

Koulutusohjelma Juu, ei ja Pyhän hengen nimeen

Olen ateistiluteristiopiskelija Eemeli ja tulen vanhasta varsinaissuomalaisesta pappissuvusta. Globaalilla tasolla kaltaisiamme on vähän, joten markkinoinnin kannalta on elintärkeää saarnata muille, että jengistämme kaikki pääsevät taivaaseen. Näin voimme kartuttaa lukumääräämme myös väkirikkaissa kulttuureissa ja

paremmuudestaan vakuuttuneiden vihreiden keskuudessa.

Koska kaikki pääsevät taivaaseen, on teologisessa mielessä yks hailee, mitä saarnastuolista sanoo. Tärkeintä on hallita kulttuurirelativismiin ja darvinismin alkeet, Forsan puolueohjelma, suhteellisuusteoria sekä oppi alkuräjähdyksestä. Niihin vedoten voi vastata mihin tahansa kysymykseen, että vapahtaja riippuu täysin kontekstista.

Jumalan kommentit: Sait ylipuhuttua, Eemeli!

Koulutusohjelma Tootsie – lyömätön lyyli

Vielä muutama vuosi takaperin nimeni oli Aulis, mutta naispappeuden

vankkumattomana kannattajana korjasin sukupuoleni täksi toiseksi.

Me feministipapit nauramme eturivissä koomikkopappien vitseille, fanitamme rokkipappeja sekä tarjoamme tappelijapapeille tekoosyyntä väkivaltaan. Ateistipapeille vakuutamme, että he ovat oikeassa. Lisäksi kokkaamme ehtoollisen ja pesemme kasukat.

Jumalan kommentit: Aulikki, sussa on yhä munaa! Jatka vanhaan malliin.

Tommi Pietarinen

Lehdestä reväistä

Ammatteja on ainakin kahdenlaisia, sekalaisia ja perinteisiä.

Helsingin Sanomat
8.1.2013

Mitä nuoret tuumaavat työelämästä?

Nuorisotyön tuoreena ammattilaisena, epätavallisen ammatillisen polun kuluneena ja itsekin nuorena kannan huolta siitä, minkälaisena nykypäivän työmarkkinat näyttävät opiskeluikäisille nuorille. Nykypäivänä työmarkkinoiden tulee myydä itsensä nuorille, jotta kaikenlaisen häsläämisen sijaan työkikäiset nuoret valitsisivat opiskelun ja työn tekemisen.

Maailma ja mahdollisuudet näyttävät nuorille eri lailla kuin ennen. Muutama vuosikymmen sitten opiskelu tai työn tekeminen olivat automaattista. Peltotöitä tehtiin sen ikäisestä kuin talikko pysyi kädessä. Jos koulunpenkki ei kiinnostanut, lähimmälle rakennustyömaalle pääsi kantamaan lautoja ammattimiesten oppiin. Näin ei ole enää.

Eniten huolta kannan nuorista miehenaluista, joita suomalainen koulujärjestelmä ei motivoi. Jos peruskoulu on saatu nipin napin käytyä ja opiskeluhaluut menneet, mahdollisuuksia on vähän.

Lahdessa rakennusalan vapaita työpaikkoja on muutama, kaikki henkilöstövuokrausfirman kautta, käytännössä minuutin irtisanomisajalla. Itse kiertelin aikanani näitä vuokrafirmoja ja meno oli villiä.

Työvaatteista, suojavälineistä ja työterveydenhuollosta lähtien asiat olivat retuperällä. Palkkana tessin minimi ja työtehtävinä ne kaikkein raskaimmat hommat. Työmaalla jatkuva kyttäys ja jos naama ei miellytä, seuraavana päivänä ei tarvitse töihin tulla.

Työn kestoa et tiedä koskaan. Jos lähtö tulee viikon jälkeen, alkaa taas armoton paperirumba työnantajan, työttömyyskassan ja työvoimatoimiston välillä. Jos oikein huonosti käy, työstä saatu korvaus syö tukia niin, että saatu tulos lähentelee plusmiinusollaa.

Pahinta on se, että harvoin vuokratyöntekijä kokee saavansa arvostusta tekemästään työstä. Määräaikaisessa työsuhteessa työskenteleviä nuoria syrjitään työpaikoilla.

Vuokratyö on usein nuoren ensimmäinen kosketus työelämään. Mitä luulette, saako nuori siitä kipinän työuralleen? Presidentti sanoi uuden vuoden puheessaan, että kaikki työ on arvokasta ja arvokasta on myös työn tavoittelu.

Valitettavasti kaikki työ ei ole arvokasta. Jos olisi, voisimme laittaa työttömät jonoon kaivamaan oja ja toiset perässä peittämään

niitä. Työnantajan tulee luoda työpaikalle sellainen ilmapiiri, että työntekijä tuntee itsensä tarpeelliseksi ja työnsä arvokkaaksi. Ei se, että kapitalisti rikastuu duunarin tekemällä työllä, tee työstä arvokasta. Rakennusalan työntekijöille osoitetaan kuinka heidän ammattitaitoa arvostetaan roudaamalla Uzbekistanista tasoitemiehiä, jotka eivät ole koskaan liippaa nähneetkään.

Täysin kriittikittömästi ovat taas viime aikoina päässet Häkämiehet, Sailakset, Ahot ja muut paasaamaan siitä, kuinka töitä pitäisi teettää ilmaiseksi. Koska kuulemma kilpailukyky on surkea. Kuitenkin kilpailukykyvertailuisa Suomi sijoittuu erinomaisesti.

Suomen viennin uutisoitiin pompanneen lokakuussa 12 prosenttia vuoden takaisesta. Silti mediassa on maalattu kuvaa, että maa on katoituksen tiellä ja toivotalkoot kutsuvat. Toki kovimpia talkoolaisia ovat taas ne, jotka ovat heikoimmassa asemassa jo valmiiksi. Suomessa elää valtava määrä ihmisiä jotka eivät tule toimeen työllään, vaan hakevat Kelan luukulta lisätoimeentuloa.

Ensin haluttiin laskea palkkaa nuorilta, sitten kaikilta ja lopulta

vanhoilta. Välissä haluttiin pidentää työpäivää, eläkeiän nosto pysyy tapetilla tasaisesti.

Väitän, että suomalaisista nuorista löytyy sisäänrakennettu halu tehdä työtä ja tuntee näin olevansa tärkeä osa yhteiskuntaa. Nykypäivän työmarkkinat pystyvät myös sen halun tappamaan. Seurauksena voi olla mies, joka viettää päivät lähipubissa ja elää tukien varassa enemmän kun juoksee vuokratyöpaikkojen ja virastojen väliä jatkuvan epävarmuuden alla.

Ilkka Nisula
työelämävalmentaja

Telinetorstai

16.5.2013

Nojatikkailla työskentely ON KIELLETTY!

Nojatikkaita käytettäessä on käsien oltavana vapaina, eikä niissä saa kantaa mitään.

Nojatikkaiden on ulotuttava riittävän paljon saavutettavan tason yläpuolelle (n. metrin ylitys).

Nojatikkaat on tuettava alhaalta ja ne on kiinnitettävä ylhäältä.

